

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/24-04/003
URBROJ: 580-16/138-25-018
Zagreb, 9. srpnja 2025.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048, na temelju odredbi članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. točke 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17., 52/21. i 27/24.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv kupca TOMMY društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, OIB: 00278260010, sa sjedištem u Splitu, Ulica Domovinskog rata 93, kojeg zastupaju opunomoćeni odvjetnici iz [...], [...], [...], OIB: [...], radi utvrđivanja prodaje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda po cijeni nižoj od nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, mr. sc. Branimira Kovačević, dipl. oec., zamjenica predsjednice Vijeća, Sandra Mikinac, dipl. iur. i Hrvoje Šeremet, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 21/2025., održane 9. srpnja 2025., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je kupac TOMMY društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, OIB: 00278260010, sa sjedištem u Splitu, Ulica Domovinskog rata 93, postupio protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21.; dalje u tekstu: ZNTP ili Zakon) kojima je kao zabranjena nepoštena trgovačka praksa određena praksa u kojoj kupac prodaje poljoprivredne i prehrambene proizvode krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio s porezom na dodanu vrijednost, na način da je:

- 4. listopada 2023., uz odobravanje popusta od 10 % na akcijsku maloprodajnu cijenu, prodao krajnjim potrošačima 12 prehrambenih proizvoda i to: 1) pivo [...] 2 l PET, 2) napitak neg.naranča 2 l [...], 3) napitak neg.jabuka 2 l [...], 4) keks [...] 480 g [...], 5) [...] 200 g [...], 6) riža [...] 800 g PVC [...], 7) [...] 900 g, 8) juneća rebra-flam, 9) juneći vrat sk, 10) svinjska lopatica bk, 11) pašteta čajna 100 g [...] i 12) tuna Masl.ulje 2X80 g [...] po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je te proizvode nabavio s porezom na dodanu vrijednost, izdavši za to u cjelokupnoj svojoj prodajnoj mreži [...] račun prema popisu koji je označen kao Prilog 1. ovoga rješenja i čini njegov sastavni dio.

II. Zabranjuje se kupcu TOMMY društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, OIB: 00278260010, sa sjedištem u Splitu, Ulica Domovinskog rata 93 svaka daljnja prodaja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je te proizvode nabavio s porezom na dodanu vrijednost.

III. Za tešku povredu ZNTP-a, opisanu u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbom članka 24. stavka 1. ZNTP-a, izriče se kupcu TOMMY društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, OIB: 00278260010 novčana kazna u iznosu od:

- 212.500,00 eura (1.601.081,25 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro)

Rok izvršenja: 30 (trideset) dana od dana dostave ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

IV. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 (dalje u tekstu: AZTN) je, kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a, po službenoj dužnosti, radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.; dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, pokrenula protiv kupca TOMMY društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, OIB: 00278260010, sa sjedištem u Splitu, Ulica Domovinskog rata 93 (dalje u tekstu: TOMMY ili kupac ili stranka), upravni postupak radi utvrđivanja je li TOMMY, prodavajući umirovljenicima 4. listopada 2023., prehrambene proizvode, u okviru akcijske ponude iz promidžbenog kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. uz odobravanje popusta od 10 %, prodao određene proizvode po cijeni nižoj od nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), a što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a. AZTN je obavijestio TOMMY o pokrenutom upravnom postupku obaviješću od 26. veljače 2024.

Potrebno je istaknuti kako je 14. ožujka 2024., dakle, za vrijeme trajanja upravnog postupka stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 27/24., dalje u tekstu: ZID ZNTP 2024), koji je odredbom članka 11. odredio da će se postupci započeti do njegova stupanja na snagu nastaviti i dovršiti prema odredbama ZNTP-a. S obzirom na to da je predmetni upravni postupak pokrenut 26. veljače 2024., dakle prije 14. ožujka 2024. kada je stupio na snagu ZID ZNTP 2024, postupak u ovoj upravnoj stvari nastavljen je i dovršen primjenom odredbi ZNTP-a.

Povod za postupanje AZTN-a bila je predstavka anonimnog podnositelja, dostavljena AZTN-u 12. prosinca 2023. putem [...], odvjetnika u [...], [...], kojom se prijavljuje nepoštena trgovačka praksa koju navodno primjenjuje TOMMY u svojem poslovanju. Iz te je predstavke, u bitnom, proizlazilo da je TOMMY objavio da 4. listopada 2023. svi umirovljenici ostvaruju popust od 10 % na račun, da je toga dana vrijedio katalog za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023., kao i da, ni u pojašnjenju objave od 4. listopada 2023., a ni u TOMMYJEVIM Općim uvjetima programa za umirovljenike (dalje u tekstu: Opći uvjeti), nije navedeno da se popust od 10 % ne može kombinirati s tekućim akcijama. Podnositelj predstavke, stoga, tvrdi da su, kombiniranjem popusta umirovljenicima od 10 % na proizvode koji su 4. listopada 2023. prema tada važećem katalogu bili na akciji, prehrambeni proizvodi bili prodavani krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om i to najmanje u odnosu na sljedeće proizvode:

- iz asortimana crvenog mesa (stranica [...]. kataloga: svinjska lopatica kg [...] eura; juneći vrat s kosti 1 kg [...] eura; juneća rebra 1 kg [...] eura i juneća prsa 1 kg [...] eura)
- iz asortimana pića (stranice [...] i [...] kataloga: Pivo [...] limenka 0,50 l - [...] eura; [...] 1,5 l - [...] euro; Pivo [...] 4x0,50 l - [...] eura; Sok [...] 2 l - [...] eura; Pivo [...] 2 l - [...] euro)
- iz ostalog asortimana (stranica [...]. kataloga: Čajna pašteta 100 g [...] - [...] eura / kg; str. [...] kataloga: [...] 200 g - [...] eura; str. 5. kataloga: Tuna [...] 2x80g - [...] eura; (stranica 1. kataloga: [...] 900g - [...] eura; stranica [...] kataloga: [...] 200 g - [...] eura; stranica [...] kataloga: Riža [...] 800g - [...] eura; stranica [...] kataloga: [...] napolitanke 200 g - [...] eura; stranica [...] kataloga: [...] keksi [...] 480 g - [...] eura).

S obzirom na to da je u bitnom opisana predstavka anonimnog podnositelja upućivala na moguću prodaju prehrambenih proizvoda krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a, potrebno je bilo ispitati predstavljaju li navodi iz predmetne predstavke doista i dostatne indicije da se na temelju njih pokrene upravni postupak po službenoj dužnosti, u smislu odredbi ZNTP-a i ZUP-a, protiv TOMMYJA kao kupca poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Stoga, na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a, da pisanim putem zahtijeva od stranaka u postupku i drugih pravnih ili fizičkih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti, u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije, AZTN se dopisima od 13. prosinca 2023. i 2. siječnja 2024. obratio TOMMYJU sa zahtjevom za dostavu podataka, dokumentacije i pisanih izjašnjenja o opisanoj predstavi, dakle u vezi s prodajom 17 prehrambenih proizvoda naznačenih u predstavi anonimnog podnositelja umirovljenicima 4. listopada 2023. u okviru akcijske ponude iz promidžbenog kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. uz dodatni popust od 10 %, pri čemu je, s obzirom na veliki broj prodajnih mjesta toga kupca, kao i potrebu za brzom reakcijom u povodu predmetne predstavke, odabrano jedno prodajno mjesto i to prodajno mjesto [...] (maximarket), u [...], [...].

TOMMY je, u otvorenom roku, uz podneske od 28. prosinca 2023., 12. siječnja 2024. i 17. siječnja 2024., dostavio tražena pojašnjenja i dokumentaciju.

Analizom dostavljene dokumentacije AZTN je inicijalno zaključio kako je TOMMY 4. listopada 2023. prodavao umirovljenicima naznačene proizvode nuđene u okviru akcijske ponude iz njegova promidžbenog letka za razdoblje od 28. rujna 2023. do 4. listopada 2023. na promatranom prodajnom mjestu, pri čemu je nakon primjene popusta od 10 % i njegovog alociranja na svaki od proizvoda na računu na koji se taj popust u skladu s Općim uvjetima primjenjuje, cijena nekih od tih proizvoda bila niža od nabavne cijene tih proizvoda s PDV-om, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a. Pritom, nisu postojale okolnosti koje bi predstavljale neku od iznimki iz istoga članka.

Međutim, poklonivši vjeru kazivanju TOMMYJA da je riječ o kampanji reguliranoj i uređenoj Općim uvjetima, namijenjene isključivo umirovljenicima, kao posebno financijski osjetljivoj skupini potrošača i da je popust ograničen u vremenu, trajanju i ciklusu za tu kategoriju potrošača (primjenjuje se isključivo prve srijede u mjesecu), AZTN je inicijalno ocijenio kako ne postoje uvjeti za pokretanje upravnoga postupka po službenoj dužnosti u smislu ZNTP-a i ZUP-a.

Slijedom opisanoga, AZTN je 2. veljače 2024., u skladu s odredbom članka 42. stavka 3. ZUP-a, uputio obavijest podnositelju anonimne predstavke putem [...], odvjetnika u [...], [...] o nepostojanju uvjeta za pokretanje upravnoga postupka u smislu ZNTP-a i ZUP-a (dalje u

tekstu: obavijest od 2. veljače 2024.), upozoravajući ga pri tome da protiv te obavijesti može podnijeti prigovor AZTN-u u roku od osam dana od njezina primitka (članak 42. stavak 4. ZUP-a), ali u tome slučaju takav podnesak mora biti razumljiv i sadržavati sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, u smislu odredbi članka 71. stavci 2. i 5. ZUP-a.

Istu obavijest, AZTN je dostavio i TOMMYJU na znanje 6. veljače 2024.

AZTN je 19. veljače 2024., u otvorenom roku, zaprimio prigovor trgovačkog društva [...], [...], OIB: [...] (dalje u tekstu: [...]) od 16. veljače 2024., putem [...], odvjetnice u [...], OIB: [...], kojim potvrđuje da je upravo to društvo (anonimni) podnositelj predstavke od 12. prosinca 2023. te, u bitnom, prepričavajući navode iz obavijesti AZTN-a od 2. veljače 2024., navodi kako nije jasno temeljem čega je AZTN ovlašten definirati koja skupina predstavlja socijalno ugroženu skupinu i temeljem kojih parametara, kao ni temeljem čega je AZTN ovlašten definirati što predstavlja „klasični, a što „neklasični“ oblik prodaje ispod nabavne cijene, budući da ni ZNTP ne definira te pojmove. Slijedno tome, citirajući odredbu o nepoštenoj trgovačkoj praksi iz članka 11. stavka 1. točke 24. i odredbu iz članka 24. stavka 1. ZNTP-a, kojom je propisana sankcija za tu nepoštenu trgovačku praksu, ukazuje na to da takvim pristupom AZTN ne postupa jednako prema svim poduzetnicima na tržištu te da se na taj način, uvođenjem novih kategorija u pojedine slučajeve, unosi pravna nesigurnost i nejednako postupanje javnopravnog tijela prema poduzetnicima na tržištu.

Predsjednica Vijeća, kao čelnica AZTN-a, razmatrala je sadržaj prigovora [...] od 16. veljače 2024., kao i cjelokupnu dokumentaciju iz spisa neupravnog predmeta KLASE: 034-08/23-04/039, zajedno s obaviješću od 2. veljače 2024., a ujedno je razmotrila i samu pogodnost koju TOMMY daje i to u kontekstu javno dostupnih informacija i tvrdnji TOMMYJA oko te pogodnosti, te je na osnovi svega navedenog ocijenila kako postoji dostatno indicija koje upućuju na to da je TOMMY postupio protivno odredbama ZNTP-a zbog čega je bilo nužno pokrenuti upravni postupak kako bi se utvrdile sve činjenice i okolnosti vezane uz takav segment poslovanja TOMMYJA i kako bi se u konačnici utvrdili elementi povrede iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

Naime, pokretanje upravnog postupka se ukazalo neophodnim već i iz razloga kako bi se ispitala osnovanost TOMMYJEVIH tvrdnji koje su bile od presudnog značaja za inicijalnu ocjenu da nema indicija za pokretanje upravnog postupka. AZTN se tako doista prvotno vodio tvrdnjom TOMMYJA kako je pogodnost namijenjena isključivo umirovljenicima i da je ograničena samo na njih pa je stavljanje takve tvrdnje u kontekst ostalih inicijalno utvrđenih činjenica do kojih je AZTN prvotno došao u odnosu na ispitivanje samo jednog prodajnog mjesta rezultiralo odlukom da se ne pokreće upravni postupak. Ipak, povodom zaprimljenog prigovora, AZTN je ponovno proučio do tada dostupne informacije pa je tako, između ostalog, pregledao web stranicu TOMMYJA, ne ograničavajući se samo na dio na kojem se mogu naći Opći uvjeti programa za umirovljenike (<https://www.tommy.hr/opci-uvjeti-programa-za-umirovljenike>), a na koje se TOMMY pozivao u svojem podnesku od 28. prosinca 2023. pravdajući svoje postupanje već je AZTN razmotrio i ostali sadržaj koji je javno dostupan preko te iste TOMMYJEVE stranice. Tom prilikom je AZTN utvrdio kako postoje i [Opći uvjeti programa za studente - Tommy - Dućan na dlanu!](#) koji predviđaju pogodnost za studente koja je u sadržaju potpuno istovjetna kao za umirovljenike.

Tako Opći uvjeti programa za umirovljenike koji su na snazi od 31. kolovoza 2023. navode da će se kampanja održavati u razdoblju od 6. rujna 2023. pa do opoziva i to svake prve srijede u mjesecu dok, pak, Opći uvjeti programa za studente određuju kako svi studenti počev od 29. studenoga 2023. pa do opoziva ostvaraju pogodnost od 10 % na kupnju i to svake zadnje srijede u mjesecu. Pravila za ostvarivanje pogodnosti, osim u dijelu kojim se dokazuje status umirovljenika odnosno studenta su u potpunosti istovjetna.

U oba dokumenta je identično navedeno kako se popust od 10 % može kombinirati s ostalim ostvarenim popustima koji se odnose na cijeli račun, pri tom se misli na proizvode koji su već na akciji te moguće korištenje ostvarenog popusta temeljem bodova prikupljenih na kartici „Programa nagrađivanja vjernosti.“

TOMMY se, nakon što je osmislio identičan program odobravanja pogodnosti za studente i javno objavio uvjete toga programa na svojoj web stranici, te započeo s tom kampanjom 29. studenoga 2023., u podnesku od 28. prosinca 2023., objašnjavajući AZTN-u svoj postupak očitovao na način da je naveo, cit: „Naime, ta pogodnost je odobrena isključivo umirovljenicima kao socijalno ugroženoj skupini građana, a njezina osnovna svrha i smisao je olakšavanje efekata inflacije za umirovljenike kao ugrožene skupine i očuvanje njihove kupovne moći.“ I u podnesku od 12. siječnja 2024. TOMMY izrijekom navodi kako je pogodnost odobrena isključivo umirovljenicima kao socijalno ugroženoj skupini građana.

Prema tome, iako iz proučene dokumentacije proizlazi da studenti i umirovljenici nisu istog dana ostvarivali pogodnost jer su je umirovljenici ostvarivali svake prve srijede u mjesecu, a studenti svake zadnje srijede u mjesecu, ipak u bitnom riječ je o jednakoj pogodnosti koji je TOMMY predvidio i za druge skupine građana, a ne samo za umirovljenike kako je to tvrdio u svojim očitovanjima AZTN-u čime je dovedena u pitanje vjerodostojnost tvrdnji TOMMYJA, a osim toga takvo stanje je ukazivalo da pogodnost kroz koju se može primijeniti nepoštena trgovačka praksa zahvaća puno veći broj mogućih krajnjih potrošača od onog početnog na koje je ukazivao TOMMY. Uzimajući u obzir sve navedeno AZTN je protiv kupca TOMMY, na temelju odredbi članka 42. stavka 1. ZUP-a te članka 13. i članka 14. ZNTP-a, po službenoj dužnosti izradom obavijesti o pokretanju upravnog postupka od 26. veljače 2024. (dalje u tekstu: obavijest od 26. veljače 2024.) pokrenuo upravni postupak radi postojanja indicija da je TOMMY, prodavajući umirovljenicima 4. listopada 2023., 13 od 17 prehrambenih proizvoda koji su naznačeni u predstavci od 12. prosinca 2023., u okviru akcijske ponude iz promidžbenoga kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. uz dodatni popust od 10 %, prodao te proizvode po cijeni nižoj od nabavne s PDV-om te tako moguće primijenio nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

U ovom upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti potrebno je bilo prije svega utvrditi sve činjenice i okolnosti bitne za donošenje odluke o tome je li i u kojem opsegu TOMMY prodavao proizvode naznačene u predmetnoj predstavci 4. listopada 2023. po cijeni nižoj od nabavne cijene tih proizvoda s PDV-om, odnosno je li došlo do povrede iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

AZTN je o predmetu upravne stvari upozorio stranku u obavijesti od 26. veljače 2024. te ju je poučio o mogućnosti iz odredbe članka 18. stavka 1. ZNTP-a da u roku od 60 dana od dana primitka obavijesti o pokrenutom upravnom postupku predloži preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile indicije koje upućuju na nepošteno trgovačke prakse i koje su bile povod za pokretanje ovoga upravnog postupka, a koju mogućnost stranka nije iskoristila.

1. Utvrđivanje visine ukupnog godišnjeg prihoda kupca

Značajna pregovaračka snaga kupca u smislu ZNTP-a predstavlja procesnu pretpostavku od čijeg postojanja ovisi dopustivost pokretanja i vođenja upravnog postupka, dopustivost donošenja meritorne odluke te izricanja novčane kazne kupcu.

Slijedom toga najprije je bilo potrebno utvrditi ima li TOMMY kao kupac značajnu pregovaračku snagu. Pri utvrđivanju postojanja značajne pregovaračke snage AZTN je postupao u skladu s odredbom članka 3. ZNTP-a koja propisuje kriterije i način utvrđivanja postojanja značajne pregovaračke snage kupca.

Kao kriterij za utvrđivanje značajne pregovaračke snage kupca predmetnom odredbom je propisan ukupni godišnji prihod kupca.

Naime, sukladno odredbi članka 3. stavka 1. ZNTP-a smatra se da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna odnosno 1.990.842,13 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro).

Ukupni godišnji prihod dobavljača nije faktor koji bi imao značaja za određivanje postojanja značajne pregovaračke snage kupca, budući da je odredbom članka 3. stavka 6. ZNTP-a izričito propisano da se za utvrđivanje značajne pregovaračke snage ne uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača.

Ako kupac ima povezana društva, ukupni godišnji prihod kupca izračunava se tako da se ukupnom godišnjem prihodu odnosno primicima kupca ostvarenima na području Republike Hrvatske pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici njegovih povezanih društava na svjetskoj razini, a prema podacima iskazanim u posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću, konsolidiranom financijskom izvješću ako ga ima ili drugom odgovarajućem financijskom dokumentu. Dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje se za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez PDV-a i ostalih neizravnih poreza (članak 3. stavak 2. i 3. ZNTP-a).

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 9. ZNTP-a, povezana društva su definirana kao društva uređena općim propisima o trgovačkim društvima, pojmom poduzetnika pod kontrolom drugog poduzetnika uređenog općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja, uključujući društva koja neku od takvih povezanosti ostvaruju kroz fizičku osobu ili grupu fizičkih osoba koje djeluju zajednički u skladu s člankom 3. Priloga Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. vezano uz definicije mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.; u daljnjem tekstu: Prilog Preporuke Komisije), dok je odredbom članka 2. stavka 1. točke 7. ZNTP-a kao kupac definirana svaka fizička ili pravna osoba (uključujući i skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba), neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Kako bi utvrdio je li TOMMY ostvario prihode koji bi ga činili kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom na kojeg se primjenjuju odredbe ZNTP-a te slijedno tome može li se i voditi upravni postupak radi utvrđivanja povrede ZNTP-a pri prodaji prehrambenih proizvoda krajnjim potrošačima, AZTN je izvršio uvid u sudski registar elektroničkim putem, kao i u Registar godišnjih financijskih izvještaja.

Uvidom u nekonsolidirano godišnje financijsko izvješće za 2022., kao posljednje predano godišnje financijsko izvješće u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka, utvrđeno je da je TOMMY u 2022. ostvario ukupne prihode u iznosu od 4.001.015.000,00 kuna, odnosno 531.025.947,31 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro), dok u financijskom izvješću nema podataka o prihodima ostvarenim prodajom robe između povezanih društava.

Uvidom u godišnje financijsko izvješće za 2023., objavljeno tijekom postupka, utvrđeno je da je TOMMY u toj godini ostvario ukupne prihode u iznosu od 595.851.000,00 eura.

Isto tako, uvidom u konsolidirano godišnje financijsko izvješće za 2023. za Grupu TOMMY koju čine matično društvo TOMMY te društva Bobis d.o.o., Petason d.o.o. i SPECTAR TRADE d.o.o., a koje je objavljeno tijekom postupka, razvidno je kako je Grupa TOMMY u 2023. ostvarila ukupne prihode od 617.892.000,00 eura.

Nadalje, iz Godišnjeg izvještaja TOMMYJA i Grupe TOMMY za 2024. koju sada čine TOMMY te društva Bobis d.o.o., Petason d.o.o., SPECTAR TRADE d.o.o., i BRODOKOMERC NOVA d.o.o. proizlazi kako je TOMMY u 2024. samostalno ostvario ukupne prihode od 648.613.000,00 eura dok je Grupa TOMMY ostvarila ukupne prihode od 720.781.000,00 eura.

Uzevši u obzir navedeno, nedvojbeno proizlazi da TOMMY, zajedno sa svojim povezanim društvima, ali i samostalno, ostvaruje ukupan godišnji prihod propisan člankom 3. stavcima od 1. do 3. ZNTP-a kroz cijelo vrijeme trajanja ovog upravnog postupka, te ga se može smatrati kupcem sa značajnom pregovaračkom snagom.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka AZTN je povodom zaprimljene predstavke prikupljao od TOMMYJA podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a.

U tom smislu, AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju u okviru spisa neupravnog predmeta KLASA: 034-08/23-04/039, dostavljene uz podneske TOMMYJA od 28. prosinca 2023., 12. siječnja 2024. i 17. siječnja 2024., koji su preneseni i čine sastavni dio spisa ovoga upravnog predmeta te podatke i dokumentaciju dostavljene tijekom ovoga upravnog postupka uz podnesak stranke od 28. ožujka 2024., 12. lipnja 2024. i 11. prosinca 2024.

Ujedno je AZTN u skladu s odredbom članka 19. stavka 4. ZNTP-a održao usmenu raspravu na kojoj je stranci u skladu s odredbom članka 52. ZUP-a omogućeno da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su iznesene tijekom ispitnog postupka, o preliminarnim zaključcima AZTN-a iz Obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 30. listopada 2024., kao i da se izjasni o dokaznim prijedlozima radi dokazivanja svojih tvrdnji, a ujedno je stranka pozvana i na iznošenje olakotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine novčane kazne propisane odredbama Zakona.

2.1. Podnesci – dostava podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

Dana 12. prosinca 2023. AZTN je zaprimio predstavku anonimnog podnositelja kojom se prijavljuje nepoštena trgovačka praksa iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a koju navodno primjenjuje TOMMY u svojem poslovanju. Nastavno na navode iz predstavke, AZTN je zahtjevom od 13. prosinca 2023. zatražio od TOMMYJA da dostavi popis dobavljača od kojih je TOMMY kupovao prehrambene proizvode na koje se predstavka pozivala i koje je TOMMY prodavao krajnjim potrošačima - umirovljenicima 4. listopada 2023., na prodajnom mjestu [...] (maximarket) u [...], [...], u okviru akcijske ponude iz promidžbenog kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. Ujedno je AZTN zatražio dostavu kalkulacije maloprodajne cijene za svih 17 spornih proizvoda oglašanih u razdoblju trajanja promidžbe, te podatak o broju računa izdanih umirovljenicima 4. listopada 2023. na navedenom prodajnom mjestu, a na koje je primijenjen popust od 10 % na ukupni iznos računa, te izjašnjenje o navodima iz predmetne predstavke.

TOMMY je udovoljio zahtjevu te je uz podnesak od 28. prosinca 2023. dostavio zatraženu dokumentaciju i pojašnjenja, te se ujedno očitovao oko razloga odobravanja popusta umirovljenicima.

AZTN je zahtjevom od 2. siječnja 2024. zatražio od TOMMYJA dostavu dodatne dokumentacije u vidu svih računa koje je TOMMY izdao 4. listopada 2023. krajnjim potrošačima - umirovljenicima, na koje je primijenjen popust od 10 % na ukupni iznos računa i to na prodajnom mjestu [...] u [...], [...], te pojašnjenje o načinu na koji trošak odobravanja

pogodnosti umirovljenicima tereti ukupne prihode TOMMYJA i vezanu knjigovodstvenu dokumentaciju iz koje je vidljiv taj podatak. TOMMY je udovoljio predmetnom zahtjevu uz podnesak od 12. siječnja 2024. kojega je dopunio podneskom od 17. siječnja 2024.

Zahtjevom od 26. veljače 2024. AZTN je od TOMMYJA zatražio podatak o količini proizvoda: pivo [...], napitak neg.naranča 2 l [...], napitak neg.jabuka 2 l [...], keks [...] 480 g [...], [...] 200 g [...], Riža [...] 800 g PVC [...], [...] 900 g, juneća rebra-flam, juneći vrat sk, svinjska lopatica bk, juneća prsa, pašeta čajna 100 g [...], tuna Masl.ulje 2X80 g [...] koji su prodani umirovljenicima 4. listopada 2023. uz popust od 10 % u cjelokupnoj prodajnoj mreži TOMMYJA, te popis svih računa na kojima se nalazi neki od tih proizvoda uz izjašnjenje o tome u kojem trenutku se definiraju postotci kojima se razdužuje ulazni proizvod odnosno proizvodi juneća polovica i svinjska polovica, a zadužuju novi proizvodi odnosno definiraju li se za svaku isporuku posebno. Ujedno je u odnosu na svježe meso zatražena i sva dokumentacija iz koje se mogu utvrditi nabavna cijena i zavisni troškovi.

TOMMY je uz podnesak zaprimljen u AZTN-u 28. ožujka 2024. dostavio zatraženu dokumentaciju te se očitovao o indiciji koja je bila povod za pokretanje upravnog postupka. Budući da su se, u odnosu na dostavljenu dokumentaciju i dana očitovanja, ukazale određene nejasnoće koje je bilo potrebno razjasniti, AZTN se zahtjevom od 4. lipnja 2024. obratio TOMMYJU zatraživši dostavu dodatnih pojašnjenja i dokumentacije u pogledu nabavne cijene prehrambenih proizvoda: „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“, „svinjska lopatica bk“, a ujedno je zatražio i sve račune koje je stranka izdala krajnjim potrošačima na dan 4. listopada 2023. na lokaciji oznake [...] za te proizvode. TOMMY je uz podnesak od 12. lipnja 2024. dostavio tražena pojašnjenja i dokumentaciju.

AZTN je nadalje raspravnim rješenjem od 26. studenoga 2024. zatražio od TOMMYJA očitovanja u pogledu zavisnih troškova i u pogledu toga je li koji od proizvoda njegova robna marka, ujedno je pozvao TOMMY da dostavi svu dokumentaciju za koju smatra da ide u prilog njegovih tvrdnji. TOMMY je podneskom od 11. prosinca 2024. dostavio očitovanja na traženja AZTN-a, a ujedno je dostavio i dokumentaciju o godišnjim prihodima dobavljača za koju smatra da je presudna za odluku u ovoj upravnoj stvari.

Sva dostavljena dokumentacija i pojašnjenja stranke te zaključci AZTN-a o tome detaljno su izložena, analizirana i obrazložena u točki 5. obrazloženja ovog rješenja.

3. Obavijest AZTN-a o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 30. listopada 2024.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) je na temelju činjenica i okolnosti koje su do tada utvrđene tijekom ispitnog postupka, na svojoj 39/2024. sjednici, održanoj 30. listopada 2024., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, preliminarno utvrdilo kako je TOMMY postupio protivno odredbama ZNTP-a, te je primijenio nepoštenu trgovačku praksu u smislu ZNTP-a na način da je:

prodajući krajnjim potrošačima 4. listopada 2023., prehrambene proizvode u okviru akcijske ponude iz promidžbenog kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. uz dodatni umirovljenički popust od 10 %, prodao 12 prehrambenih proizvoda i to: 1) pivo [...] 2 l PET, 2) napitak neg.naranča 2 l [...], 3) napitak neg.jabuka 2 l [...], 4) keks [...] 480 g [...], 5) [...] 200 g [...], 6) riža [...] 800 g PVC [...], 7) [...] 900 g, 8) juneća rebra-flam, 9) juneći vrat sk, 10) svinjska lopatica bk, 11) pašeta čajna 100 g [...] i 12) tuna Masl.ulje 2X80 g [...] po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je te proizvode nabavio s PDV-om, čime je postupio protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a. Takvu nepoštenu trgovačku praksu TOMMY je primijenio kod [...] transakcije koju su obavili umirovljenici u cjelokupnoj prodajnoj mreži TOMMYJA i za koje je TOMMY izdao [...] račun, a svi ti računi su navedeni u Prilogu 1.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća, donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbi članka 19. stavaka 1. i 2. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju od 30. listopada 2024. (dalje u tekstu: Obavijest od 30. listopada 2024.) s Prilogom 1. kao sastavnim dijelom, u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz povredu ZNTP-a utvrđenu u do tada provedenom ispitnom postupku te ju je pozvao na dostavu pisane obrane, predlaganje daljnjih dokaza i svjedoka, ako ih ima.

Uz Obavijest od 30. listopada 2024., AZTN je stranci dostavio i zaključak o određivanju usmene rasprave, kojim poziva stranku na usmenu raspravu 26. studenoga 2024., temeljem odredbe članka 19. stavaka od 3. do 5. ZNTP-a.

4. Pisana obrana stranke od 19. studenoga 2024. i usmena rasprava održana 26. studenoga 2024.

Stranka je u smislu odredbe članka 19. ZNTP-a, u otvorenom roku, dostavila AZTN-u svoju pisanu obranu 19. studenoga 2024. (dalje u tekstu: pisana obrana) u kojoj je u bitnom osporila sva preliminarna utvrđenja AZTN-a navodeći kako je AZTN pogrešno primijenio propise materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrdio relevantne činjenice, izveo pogrešne zaključke o pregovaračkoj snazi stranke i predmetnih dobavljača, o cijenama po kojima su prehrambeni proizvodi prodavani 4. listopada 2023., o nabavnim cijenama pojedinih prehrambenih proizvoda, te naravi i načinu primjene pogodnosti za umirovljenike.

Stranka tako smatra da je AZTN kod razmatranja počinjenja kažnjivog djela trebao primijeniti materijalno-pravne odredbe ZID ZNTP 2024 kao blažeg propisa i da je svako suprotno tumačenje protivno načelu primjene blažeg zakona, za koje načelo stranka navodi da iako nije izričito regulirano ZNTP-om predstavlja općeprihvaćeno načelo svih kaznenih postupka, tj. postupaka u kojima se nekom izriču kazne. S tim u vezi stranka dostavlja Vodič kroz članak 7. Europske konvencije o ljudskim pravima koju je objavio Europski sud za ljudska prava upućujući na stranicu 20. predmetnog dokumenta i sadržaj koji se odnosi na načelo retroaktivne primjene blažeg zakona pa s tim u vezi stranka posebno izdvaja i citira zaključke Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Scoppola protiv Italije (br. 2) i Parmak i Bakir protiv Turske*, kojima je u bitnom riješeno da kada je riječ o kaznenom zakonu vrijedi načelo retroaktivne primjene blažeg kaznenog zakona kako na primjenjivu kaznu tako i u kontekstu izmjene i dopune zakona koje se odnose na definiciju kaznenog djela.

Nadalje stranka smatra da i pravna teorija pokazuje da se načelo retroaktivne primjene blažeg zakona primjenjuje i na upravno-kaznene sankcije iz nadležnosti AZTN-a. Tako stranka citira razmišljanja dr.sc. Josipa Josipovića i sutkinje Karmen Novak Hrgović o primjeni načela *ne bis in idem*, cit: „*formalno razlikovanje pojedinih vrsta kažnjivog djela nije važno za obigatornost primjene načela ne bis in idem. Bitna je suština djela i odnos sudske odluke ili upravnog tijela prema tom djelu izražen u izrečenoj sankciji.*“ zaključujući da, iako se navedena razmišljanja odnose na načelo *ne bis in idem* koje nema veze s ovim upravnim postupkom, da sve navedeno vrijedi i za primjenu načela retroaktivne primjene blažeg kaznenog propisa.

U pisanoj obrani stranka ističe i kako AZTN nije razmatrao jesu li počinjena sva obilježja bića kažnjivog djela jer po tumačenju stranke bilo je nužno utvrditi ima li stranka pregovaračku snagu u odnosu na dobavljače što po stranci znači i utvrditi tko je prihodovno snažniji - stranka ili dobavljači, je li stranka iskoristila svoju pregovaračku snagu u odnosu na dobavljače i je li nametnula nepošteno trgovačke prakse i ako je, je li to napravila iskorištavanjem, tj. zloupotrebom značajne pregovaračke snage u odnosu na predmetne dobavljače. Pritom, stranka ističe dobavljača [...] za kojeg navodi da ima jednake prihode kao stranka pa da imaju jednakovrijednu pregovaračku snagu, dok za [...] navodi da ima monopolistički položaj na domaćem tržištu i da neovisno o razlikama u prihodima stranka nema značajni pregovarački

položaj u odnosu na ovog dobavljača jer si ne može priuštiti da u svojoj ponudi nema njegove proizvode.

Stranka ističe kako nije nedopušteno korištenje značajne pregovaračke snage već je nedopušteno iskorištavanje značajne pregovaračke snage radi nametanja nepoštenih trgovačkih praksi pa iako ZNTP ne definira što se smatra iskorištavanjem ili zlouporabom značajne pregovaračke snage, po tumačenju stranke to bi značilo ono postupanje gdje kupac koristi svoju značajnu pregovaračku snagu u odnosu na dobavljača da bi dobavljaču nametnuo nepoštenu trgovačku praksu. Ako se kupac nije okoristio svojom pregovaračkom snagom da bi nametnuo nepoštenu trgovačku praksu, a pogotovo ako pritom nije narušeno tržišno natjecanje i nije oštećen dobavljač ili krajnji kupac, tada nije riječ o postupanju protivnom ZNTP-u.

Zaključno, stranka u pisanoj navodi da pogodnost odobrena umirovljenicima ne predstavlja akcijsku prodaju pojedinih proizvoda u okviru kojih se cijene umanjuju u odnosu na njihove redovne cijene, stranka ponavlja da je riječ o posebnoj pogodnosti isključivo umirovljenicima kao posebnoj ugroženoj skupini građana, da je sama stranka iz vlastitih sredstava osigurala budžet za provedbu te pogodnosti, te njezina provedba nije teretila ni dobavljače ni krajnje kupce, da je pogodnost ograničena vremenski i na manju skupinu čija potrošnja nije velika. Stranka nadalje ističe kako nije nudila proizvode po cijenama ispod nabavnih cijena, da je na svakom računu jasno istaknula maloprodajnu cijenu koja nije dodatno umanjena umirovljenicima jer se popust primjenjuje na iznos računa a ne na pojedinačni artikl, da su sva odobrenja umanjena ukupnog iznosa računa u poslovnim knjigama stranke knjižena s punim cijenama, bez umanjena i to kao trošak marketinga, kao i da količina prehrambenih proizvoda s odobrenim popustom za umirovljenika predstavlja manji postotak ukupnog broja tih proizvoda prodanih u listopadu 2023.

Stranka je u pisanoj obrani predložila i dokazne prijedloge radi dokazivanja osnovanosti svojih tvrdnji pa je tako predložila da se provede dokaz saslušanjem zaposlenika stranke i to: [...] na okolnosti povezane uz knjiženja pogodnosti za umirovljenike, [...] na okolnosti povezane na odnose stranke s dobavljačima i dogovaranja marketinških aktivnosti, [...] i [...] na okolnosti povezane uz odnose stranke s dobavljačima i [...] na okolnosti povezane uz marketinške aktivnosti stranke, kao i svjedoka [...] na okolnost odnosa stranke s povezanim društvom [...], te saslušanje odgovornih osoba kod ostalih dobavljača čije se podatke stranka obvezala dostaviti naknadno.

U samoj pisanoj obrani stranka se nije pozivala na postojanje olakotnih okolnosti ograničavajući se samo na osporavanje preliminarnih utvrđenja AZTN-a.

AZTN je u skladu s odredbom članka 19. stavaka 3., 4. i 5. ZNTP-a održao usmenu raspravu 26. studenoga 2024. radi izjašnjavanja stranke i izvođenja dokaza radi utvrđivanja povreda iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a, te utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne, odnosno olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine novčane kazne propisane odredbama Zakona, a u vezi s preliminarno utvrđenim činjeničnim stanjem iz Obavijesti od 30. listopada 2024.

Stranka je na usmenoj raspravi izjavila kako ostaje kod svih navoda iznesenih tijekom dotadašnjeg ispitnog postupka, kao i navoda iz pisane obrane. Ujedno je stranka izjavila kako ostaje kod dokaznih prijedloga navedenih u pisanoj obrani, uključujući i prijedloga da AZTN pribavi godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća svih dobavljača, odnosno predložila je da ako ih AZTN odbije sam pribavljati da u tom slučaju odobri stranci rok da sama dostavi predmetnu dokumentaciju. Daljnjih dokaznih prijedloga stranka nije imala.

Na upit o tome postoje li neke olakotne okolnosti na koje se stranka želi pozvati, a imajući u vidu da se na usmenoj raspravi provode dokazi kako na okolnost utvrđivanja povrede ZNTP-a, tako i na okolnost postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne, i utvrđivanja postojanja olakotnih i otegotnih okolnosti, stranka je izjavila kako se kroz tvrdnje koje je iznosila tijekom upravnog postupka mogu razaznati olakotne okolnosti, a osim toga stranka je izjavila da bi sukladno načelu ekonomičnosti bilo potrebno najprije utvrditi je li ispunjeno obilježje bića nepoštene trgovačke prakse, pod čime ponajprije podrazumijeva utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage i iskorištavanja iste, a tek potom raspravljati o olakotnim okolnostima.

U podnesku od 11. prosinca 2024. stranka je još jednom ponovila kako nema osnove za izricanje novčane kazne stranci, a da se kao olakotne okolnosti trebaju prihvatiti okolnosti koje je stranka tijekom postupka već isticala. S tim u vezi stranka je navela da je pogodnost bila namijenjena isključivo umirovljenicima kao socijalno ugroženoj skupini građana jer da takvoj skupini umirovljenici nedvojbeno pripadaju već po Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. i da cilj mjere nije samo umanjiti trošak potrošačke košarice već dati i do znanja umirovljenicima da je nekom stalo do njih. Zatim stranka ističe kako pogodnost nije strukturirana kao popust na pojedine artikle i da nije imala namjeru prodavati niti jedan prehrambeni proizvod jeftinije umirovljenicima već upravo suprotno pogodnost je strukturirana kao umanjene ukupnog iznosa računa koji će se odobravati umirovljenicima, cijene prehrambenih proizvoda su na policama bila jednake za sve i stranka nije nudila proizvode nikome po cijeni ispod nabavnih cijena, na svakom računu je istaknuta maloprodajna cijena proizvoda koja nije dodatno umanjena umirovljenicima, svi prehrambeni proizvodi su u poslovnim knjigama stranke knjiženi s njihovim punim cijenama, pogodnost od 10 % je istaknuta kao zasebna stavka koja se primjenjuje na cjelokupni iznos potrošnje, a ne pojedinačne artikle, te da ju nema osnove primijeniti *pro rata*, te da su sva umanjena knjižena kao trošak marketinga, a ne kao umanjena prodajnih cijena.

Stranka dalje kao olakotne okolnosti ističe da je pogodnost bila vremenski ograničena na jedan dan u mjesecu pa time nije narušeno tržišno natjecanje, da je provedba pogodnosti u cijelosti financirana iz vlastitih sredstava stranke, te da teret provedbe pogodnosti nije prebačen na dobavljača ili koga drugog, zatim stranka ističe kako je količina prodanih prehrambenih proizvoda zanemariva, te ne utječe na tržišno natjecanje, a dobavljači su mogli imati samo korist od predmetne pogodnosti jer je jedini efekt pogodnosti bila povećana potrošnja proizvoda dobavljača.

Konačno stranka ukazuje na dobru suradnju s AZTN-om i da je dostavljala pravovremeno svu dokumentaciju, dokaze i očitovanja koje je AZTN zatražio.

AZTN je navode stranke iz pisane obrane, s usmene rasprave održane 26. studenoga 2024., kao i iz podneska od 11. prosinca 2024. u kojem se stranka posebno osvrnula na olakotne okolnosti, uzeo u obzir prilikom utvrđivanja povrede iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a, postojanja uvjeta za izricanje novčane kazne, odnosno olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine novčane kazne, kako se navodi niže u točkama 5. i 6. obrazloženja ovoga rješenja.

5. Utvrđenje činjenica i okolnosti

5.1. Zakonodavni okvir

Kako je uvodno i navedeno, AZTN je po službenoj dužnosti, radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. ZUP-a, te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, obaviješću od 24. veljače 2024. obavijestio TOMMY da je pokrenuo upravni postupak radi utvrđivanja je li TOMMY, prodavajući umirovljenicima 4. listopada 2023., prehrambene

proizvode, u okviru akcijske ponude iz promidžbenog kataloga za razdoblje od četvrtka 28. rujna 2023. do srijede 4. listopada 2023. uz dodatni popust od 10 %, prodao određene proizvode po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

Nakon što je upravni postupak pokrenut i nakon što je stranka obaviještena o toj činjenici donesen je ZID ZNTP 2024 koji je stupio na snagu 14. ožujka 2024. i koji je upravo radi otklanjanja pravne nesigurnosti koja bi izvirala iz dvojbe koji se zakon primjenjuje na upravne postupke u tijeku, odredbom članka 11. odredio da će se postupci započeti do njegova stupanja na snagu nastaviti i dovršiti prema odredbama ZNTP-a. Slijedom činjenice da je predmetni upravni postupak pokrenut 26. veljače 2024., dakle, prije stupanja na snagu ZID ZNTP 2024, postupajući sukladno prijelaznim i završnim odredbama ZID ZNTP-a 2024 odnosno postupajući sukladno odredbi članka 11. ZID ZNTP-a 2024, AZTN je postupak u ovoj upravnoj stvari bio ovlašten nastaviti i dovršiti isključivo primjenom odredbi ZNTP-a.

U pisanoj obrani stranka navodi kako je takav postupak AZTN-a pogrešan jer da treba imati u vidu da ZNTP regulira kako procesno-pravna pitanja tako i materijalno-pravna pitanja, što onda, po tumačenju stranke, znači da se odredba članka 11. ZID ZNTP 2024 može odnositi samo na primjenu procesno-pravnih odredbi, ali nikako ne i materijalno-pravnih odredbi, budući da se materijalno-pravne odredbe, pogotovo odredbe o određivanju značajne pregovaračke snage moraju primijeniti iz Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“ br. 117/17., 52/21. i 27/24.), a ne iz Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“ br. 117/17. i 52/21.), kako to čini AZTN.

Iz daljnjeg sadržaja pisane obrane razvidno je kako stranci nije prihvatljivo ni da se sve materijalno-pravne odredbe primjenjuju iz ZID ZNTP-a 2024, već samo ona odredba za koju stranka smatra da je za nju u tom trenutku blaža odnosno povoljnija. S tim u vezi stranka dostavlja Vodič kroz članak 7. Europske konvencije o ljudskim pravima koju je objavio Europski sud za ljudska prava upućujući na stranicu 20. predmetnog dokumenta i sadržaj koji se odnosi na načelo retroaktivne primjene blažeg zakona, izdvajajući i posebno citirajući zaključke Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Scoppola protiv Italije (br. 2) i Parmak i Bakir protiv Turske*, kojima je u bitnom riješeno da kada je riječ o kaznenom zakonu vrijedi načelo retroaktivne primjene blažeg kaznenog zakona kako na primjenjivu kaznu tako i u kontekstu izmjene i dopune zakona koje se odnose na definiciju kaznenog djela. Nadalje, stranka smatra da i pravna teorija pokazuje da se načelo retroaktivne primjene blažeg zakona primjenjuje i na upravno-kaznene sankcije iz nadležnosti AZTN-a pa dostavlja stručni rad dr.sc. Josipa Josipovića i sutkinje Karmen Novak Hrgović o primjeni načela *ne bis in idem*, za koji navodi da iako se rad odnosi na razmatranja načela *ne bis in idem*, sve rečeno bi se trebalo primijeniti i kod načela retroaktivne primjene blažeg zakona u ovom postupku.

AZTN smatra da ovakvo tumačenje stranke nije u skladu s odredbom članka 11. ZID ZNTP-a 2024 koja je u svojem sadržaju jasna i ne ostavlja mjesta različitom interpretiranju budući da je predmetnom odredbom decidirano isključena retroaktivna primjena ZID ZNTP-a 2024 i adresati su jasno instruirani na koji način odnosno uz primjenu kojeg materijalnog propisa treba nastaviti i završiti upravni postupak. Pritom, zakonodavac nije predvidio ikakve izuzetke od zabrane retroaktivne primjene ZID ZNTP-a 2024, već je izričito odredio da se svi postupci koji su započeti po ZNTP-u imaju i završiti prema odredbama ZNTP-a.

Potrebno je ukazati kako je zabrana retroaktivnog djelovanja zakona i propisa ustavna kategorija čiji je smisao osiguravanje pravne sigurnosti kao jednog od temeljnih aspekata vladavine prava i koju su dužni poštivati svi, kako stranka, tako i AZTN kao pravna osoba s javnim ovlastima. Iznimke su moguće isključivo i samo ako ih zakonodavac propiše. Naime, odredbom članka 90. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/902.,

135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28.01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 5/14., dalje u tekstu: Ustav RH) propisano je da zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koje imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje. Iznimno, u smislu stavka 4. toga članka, samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje iz posebno opravdanih razloga. U tom slučaju, ako je prijedlogom zakona određeno da pojedine njegove odredbe imaju povratno djelovanje, predlagatelj zakona dužan je sukladno odredbi članka 176. Poslovnika Hrvatskog Sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.) obrazložiti posebno opravdane razloge koji to nalažu.

Uvrštavanjem odredbe članka 11. u prijelazni i završni dio ZID ZNTP-a 2024, koja navodi da se postupci započeti po ZNTP-u imaju završiti po ZNTP-u, jasno proizlazi da zakonodavac nije smatrao da postoji opravdani razlog zbog kojeg bi uveo načelo retroaktivne primjene pojedinih odredbi ZID ZNTP-a 2024, bilo materijalno-pravnih, bilo procesno-pravnih odredbi.

Kod kaznenog prava s kojim stranka radi usporedbu, legitimnost primjene načela retroaktivnosti izvire kako iz ustavnih odredbi tako i iz odredbi Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114./22., 114/23., 36/24., dalje u tekstu: Kazneni zakon), budući da je i Ustavom RH i Kaznenim zakonom propisana primjena odredbi koje su blaže za počinitelja kada je riječ o kazni i tu je razlika od ZID ZNTP-a 2024 kojim je izrijekom isključena retroaktivna primjena njegovih odredbi, neovisno od toga jesu li ili nisu povoljnije za kupca.

S obzirom na to da se samo zakonom može propisati da određene njegove odredbe imaju retroaktivan učinak ako je to sukladno javnom interesu i ne vrijeđa stečena prava, a što ZID ZNTP-a 2024 nije učinio, već je upravo suprotno, odredbom članka 11. propisao da se započeti postupci imaju završiti po ranijem zakonu, čime je zabranio retroaktivnu primjenu svojih odredbi, ne može se prihvatiti tumačenja stranke kako je AZTN dužan dovršiti ovaj postupak po ZID ZNTP-u 2024.

Iako je odredbom članka 11. ZID ZNTP-a 2024 jasno otklonjena mogućnost retroaktivne primjene bilo koje njegove odredbe, što raspravu oko toga je li pojedina odredba materijalno-pravne ili procesno-pravne naravi čini bespredmetnom, AZTN, cijeneći sve tvrdnje stranke, smatra opravdanim osvrnuti se i na tvrdnje stranke oko retroaktivne primjene za nju povoljnijih odredbi iz ZID ZNTP-a 2024. Naime, iz pisane obrane razvidno je kako stranka ne ustraje kod retroaktivne primjene svih materijalno-pravnih odredbi, već samo onih koje smatra povoljnijim za sebe izdvajajući pri tome posebno odredbu o značajnoj pregovaračkoj snazi, kao materijalno-pravnu odredbu ZID ZNTP-a 2024 koja bi se morala retroaktivno primijeniti, zajedno s ostalima odredbama (pod uvjetom da su povoljnije za nju), dok bi se, pak, po stranci procesno-pravne odredbe trebale primijeniti iz ZNTP-a.

Uz to što ni u kaznenom pravu s kojim stranka čini usporedbu, ovakva kombinacija odredbi dvaju zakona nije pravilo, već izuzetak s obzirom na općeprihvaćeno načelo alternativiteta prema kojemu se prihvaća ili „stari“ ili „novi“ zakon, a ne kombinacija njihovih odredbi, bitno je naglasiti da i po ZNTP-u i po ZID ZNTP-u 2024, prodaja proizvoda kupca krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om, predstavlja nepoštenu trgovačku praksu, razlika je samo u tome što je ZID ZNTP 2024 u odredbi članka 11. stavka 1. točka 24. Zakona riječi „krajnji potrošač“ zamijenio s riječju maloprodaja, ali je značenje u potpunosti isto. Jednako tako novčana kazna koja je odredbom članka 24. stavka 1. Zakona predviđena za ovu nepoštenu trgovačku praksu u potpunosti je ista, opet razlika je samo u načinu izričaja jer je novčani iznos u kunama preračunat u euro. Prema tome u konkretnom slučaju čak ne može ni biti riječ o tome da se prema stranci primjenjuje stroži zakon budući da materijalno-pravne odredbe koje određuju što se smatra nepoštenom trgovačkom praksom i koja se novčana kazna može izreći za takvo postupanje i po ZNTP-u i po ZID ZNTP-u 2024 su u potpunosti jednake.

Ono što je različito između uređenja po ZNTP-u i ZID ZNTP-u 2024 i što je razlog zašto stranka upire na potrebu primjene ZID ZNTP-a 2024 su odredbe o značajnoj pregovaračkoj snazi kupca, budući da se način utvrđenja te snage koji je propisan odredbom članka 3. ZNTP-a mijenja odredbom članka 2. ZID ZNTP 2024 pa uz kriterij ukupnog godišnjeg prihoda kupca uvodi se i kriterij ukupnog godišnjeg prihoda dobavljača u smislu da ne smije premašivati prihod kupca.

Odredbom članaka 4. i 31. ZUP-a propisano je tko može biti stranka u upravnom postupku, dok su odredbom članka 3. ZNTP-a postavljeni dodatni uvjeti koji također moraju biti ispunjeni na strani stranke odnosno kupca da bi se odredbe ZNTP-a uopće mogle primjenjivati i da bi se mogao uopće voditi upravni postupak protiv stranke vezano uz ZNTP. S obzirom na to nameće se zaključak da je postojanje značajne pregovaračke snage kupca upravo procesna pretpostavka od koje ovisi dopustivost vođenja upravnog postupka, donošenje meritorne odluke i izricanje novčane kazne u tom postupku. Slijedom navedenog da kojim slučajem ZID ZNTP 2024 nije propisao koji se zakon primjenjuje na upravne postupke u tijeku i da je potrebno promišljati mogu li se neke odredbe retroaktivno primijeniti onda u tom kontekstu trebalo bi cijeliti i da sama stranka tvrdi da se odredba članka 11. ZID ZNTP 2024 kojom je isključena retroaktivna primjena ZID ZNTP-a 2024 odnosi samo na procesno-pravne odredbe, dakle stranka tvrdi da se procesno-pravne odredbe moraju primijeniti iz ZNTP-a. Kako je odredba koja propisuje uvjete koji moraju biti ispunjeni da bi se mogao voditi postupak po svojoj naravi upravo procesno-pravna odredba, onda se već i slijedno takvoj logici stranke može zaključiti kako se odredbe o značajnoj pregovaračkoj snazi trebaju primijeniti iz ZNTP-a, a ne ZID ZNTP-a 2024.

Međutim, kako je prijelaznim i završnim odredbama ZID ZNTP-a 2024 izričito isključena retroaktivna primjena odredbi tog zakona budući da je određeno da se svi postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a 2024 imaju dovršiti prema odredbama (dakle svim odredbama) ZNTP-a, otklonjena je svaka moguća pravna nesigurnost te je AZTN, postupajući po zakonom određenom pravilu ovaj upravni postupak nastavio i dovršio po ZNTP-u kao zakonu koji je bio na snazi u trenutku pokretanja upravnog postupka.

5.2. Značajna pregovaračka snaga

Značajna pregovaračka snaga je procesna pretpostavka o kojoj ovisi primjenjuje li se ZNTP na pojedinog kupca ili ne.

U točki 1. obrazloženja ovog rješenja pojašnjeno je na koji način je AZTN utvrdio da je TOMMY kupac sa značajnom pregovaračkom snagom i kao takav u obvezi je svoje poslovanje uskladiti s odredbama ZNTP-a.

TOMMY u svojoj pisanoj obrani ističe kako je AZTN propustio utvrditi jesu li ispunjena sva obilježja bića kažnjivog djela jer da je za utvrđivanje je li došlo do postupanja suprotnog odredbi članka 4. stavka 1. ZNTP-a, uz dokazivanje da je TOMMY postupao na način koji bi se mogao smatrati nepoštenom trgovačkom praksom, AZTN bio dužan utvrditi:

a) ima li TOMMY značajnu pregovaračku snagu u odnosu na predmetne dobavljače

TOMMY u pogledu značajne pregovaračke snage ponovo polazi od tvrdnje da se zakon mora retroaktivno primijeniti pa se s tim u vezi poziva na odredbu članka 2. ZID ZNTP-a 2024 kojom je izmijenjena odredba članka 3. stavka 1. ZNTP-a na način da je određeno kako se smatra da značajnu pregovaračku snagu u smislu Zakona ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 2.000.000,00 eura i koji je prihodovno snažniji od dobavljača, osim ako kupac dokaže da je dobavljač prihodovna jača ugovorna strana u odnosu na kupca.

Kako AZTN prilikom utvrđivanja ima li kupac značajnu pregovaračku snagu nije utvrđivao ukupne prihode dobavljača, TOMMY smatra da je AZTN napravio propust jer nije utvrdio postojanje odnosno ne postojanje svih elemenata bića kažnjivog djela. Naime, TOMMY je u pisanoj obrani izjavio kako su svi dobavljači, izuzev [...] i [...], prihodovno jači od samog TOMMYJA i imaju znatno jaču pregovaračku snagu od njega te da TOMMY nije uopće u poziciji dobavljačima nametati nepoštenu trgovačku praksu. Dobavljači su ti koji TOMMYJU nameću standardne ugovore unatoč tome što je praksa TOMMYJA da ugovore sklapa na svojim obrascima. [...], kao povezano društvo TOMMYJA ima jednake prihode i samim time jednakovrijednu pregovaračku snagu, dok [...], iako prihodovno slabiji od TOMMYJA, ima gotovo monopolistički položaj na tržištu pa si TOMMY ne može dopustiti da nema proizvode tog dobavljača na svojim policama.

Na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. TOMMY je u odnosu na dobavljača [...] predao u spis podatke o količinskom i vrijednosnom prometu iz listopada 2023. iz kojega se, kako tvrdi, mogu vidjeti usporedni podaci s ostalim dobavljačima mesne paštete, a što ide u prilog njegove tvrdnje iz pisane obrane, da iako je riječ o dobavljaču koji je prihodovno slabiji od stranke, bez proizvoda toga dobavljača stranka si ne može dopustiti poslovanje jer je riječ o renomiranom proizvodu i brendu kojega krajnji kupci svakako očekuju na policama i kao takvog stranka ga mora imati u svojoj ponudi. Sve ovo ide u prilog pregovaračke snage na strani dobavljača, a ne TOMMYJA, pa TOMMY smatra da se nije moglo raditi o iskorištavanju pregovaračke snage ni u odnosu na dobavljača [...].

S naslova dokazivanja svojih tvrdnji TOMMY je predložio da AZTN pribavi godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća svih dobavljača, kao i njihovih povezanih društava na svjetskoj razini radi utvrđivanja njihovih prihoda i pregovaračke snage pozivanjem na odredbu članka 3. ZNTP-a, u sadržaju kako je to izmijenio ZID ZNTP 2024. Ujedno je predložio da se provede dokaz saslušanjem zaposlenika stranke i to: [...], [...], [...] i [...] na okolnosti povezane uz odnose stranke s dobavljačima te saslušanje odgovornih osoba kod ostalih dobavljača čije se podatke TOMMY obvezao dostaviti naknadno. Na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. TOMMY je dodatno pojasnio kako predlaže saslušanje svjedoka na okolnosti odnosa stranke s dobavljačima, ponajprije kako bi se stekao dojam o pregovaračkim pozicijama napominjući kako ostvareni godišnji prihod ne mora biti nužno jedini pokazatelj da netko ima jaču pregovaračku snagu, a za što TOMMY navodi da je posebno vidljivo i kod prikazanih podataka vezano uz dobavljača [...] koje je predao u spis na usmenoj raspravi.

TOMMY je istaknuo da je čak i po ranijem zakonu dakle, po ZNTP-u, kao i po ZID ZNTP 2024, bilo nužno utvrditi i druge okolnosti o kojima ovisi značajna pregovaračka snaga, a koje nemaju veze s prihodima kupca ili dobavljača. TOMMY ukazuje na odredbu članka 58. ZUP-a koja propisuje da je dopušteno dokazivati nepostojanje općepoznatih činjenica, odnosno činjenica koje su poznate službenoj osobi i činjenica koje propis pretpostavlja, pa u tom smislu, iako TOMMY ne spori zaključak AZTN-a da je samostalno ostvario ukupni godišnji prihod od 15.000.000 kuna, ukazuje na to da odredba članka 3. stavak 1. ZNTP-a glasi da se smatra da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od 15.000.000,00 kuna, pa samim time TOMMY smatra da je riječ o oborivoj presumpciji da kupac koji ima takav prihod odmah ima i značajnu pregovaračku snagu budući da na tu okolnost može utjecati veliki niz faktora pa smatra da bi bilo opravdano omogućiti TOMMYJU provođenje dokaza o tome kakvi su bili omjeri snaga između TOMMYJA i njegovih dobavljača i tko je u tom odnosu doista imao značajnu pregovaračku snagu.

Potrebno je ponajprije istaknuti kako je AZTN značajnu pregovaračku snagu utvrđivao na osnovi odredbe članka 3. ZNTP-a, a ne članka 2. ZID ZNTP 2024 budući da u ovom upravnom postupku nema osnove za primjenu ZID ZNTP 2024 iz svih razloga koji su navedeni u točki 5.1. obrazloženja ovog rješenja. S obzirom na činjenicu da se sukladno odredbi članka 3. stavka 1. ZNTP-a smatra da značajnu pregovaračku snagu ima kupac koji je ostvario ukupni

godišnji prihod od 15.000.000,00 kuna, AZTN je upravo ukupne godišnje prihode kupca koristio kao kriterij za utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage. Vodeći pri tom računa o pravilima koja su postavljena daljnjim stavcima 2. i 3. istoga članka ZNTP-a, AZTN je uvidom u sudski registar elektroničkim putem, kao i u Registar godišnjih financijskih izvještaja utvrdio kako je TOMMY kao kupac i u 2022. i u 2023. *samostalno* ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna. Ova činjenica nije sporna jer je i sama stranka, kako u pisanoj obrani tako i na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. potvrdila kako je samostalno, bez svojih povezanih društava, ostvarila ovaj prihod.

Da je AZTN kojim slučajem prilikom utvrđivanja značajne pregovaračke snage TOMMYJA kao kupca utvrđivao ukupne godišnje prihode dobavljača, stavljao ih u razmjer s prihodima TOMMYJA i svoju odluku temeljio uzimajući u obzir ostvarene godišnje prihode dobavljača, postupio bi protivno odredbi članka 3. stavka 6. ZNTP-a koja je definirano navodi da se za utvrđivanje značajne pregovaračke snage u smislu Zakona ne uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača.

Iz toga razloga AZTN je raspravnim zaključkom od 26. studenoga 2024. odbio dokazni prijedlog stranke da AZTN pribavlja financijske izvještaje dobavljača budući da je usmjeren na dokazivanje činjenica za koje sam ZNTP u odredbi članka 3. stavka 6. navodi da se ne uzimaju u obzir odnosno da nisu relevantne za odluku oko utvrđivanja značajne pregovaračke snage. S obzirom na to da je istim zaključkom AZTN zatražio određena očitovanja i dokumentaciju od stranke dajući joj rok od osam dana, ujedno je pozivajući i da dostavi svu dokumentaciju koju smatra bitnom za dokazivanje svojih tvrdnji, stranka je unutar zadanog roka uz podnesak od 11. prosinca 2024. dostavila tražena očitovanja, a ujedno je dostavila i financijska izvješća za dobavljače [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...] i [...], kao i za njihova povezana društva [...], [...], [...], [...] i [...], zatim izvatke iz sudskog registra za svakog od dobavljača, te ispise s mrežnih stranica SKDD-a i FINE o stvarnim vlasnicima [...].

Predmetnu dokumentaciju TOMMY je dodatno i pojasnio pa je tako dao prikaz ukupnih godišnjih prihoda dobavljača i ukupnih godišnji prihoda odnosno primitaka njihovih povezanih društava prema financijskom izvješću za 2022. koje je zadnje bilo objavljeno na dan 4. listopada 2023. Zaključno TOMMY je uz navođenje ukupnog godišnjeg prihoda dobavljača u 2022. ukazao kako dobavljači [...], [...], [...], [...] i [...] imaju znatno veće ukupne godišnje prihode u 2022. u odnosu na TOMMY i da su svi prihodovno jači od TOMMYJA, da [...] ima približno istu prihodovnu snagu, dok [...] kao povezano društvo ima istu pregovaračku snagu kao TOMMY.

Predmetnu dokumentaciju dostavljenu na okolnost utvrđivanja godišnjih prihoda dobavljača AZTN nije posebno ocjenjivao prilikom utvrđivanja značajne pregovaračke snage jer sukladno već citiranoj odredbi članka 3. stavka 6. ZNTP-a okolnost da su predmetni dobavljači ostvarili jednak ili veći ili manji ukupni godišnji prihod u 2022. ili 2023. nije faktor koji se uzima u obzir i koji bi imao ikakvog značaja prilikom utvrđivanja značajne pregovaračke snage kupca.

U odnosu na tvrdnju stranke kako je točka 14. preambule Direktive (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25. 4. 2019.; dalje u tekstu: Direktiva) pokazatelj da se zaštita dobavljača od značajne pregovaračke snage kupca treba odnositi na poslovno ponašanje većih gospodarskih subjekata prema manjim gospodarskim subjektima koji imaju manju pregovaračku snagu pa da se u tom smislu samo utvrđivanjem da je stranka samostalno ostvarila prihod u iznosu od 15.000.000,00 kuna ne može zaključiti da stranka ima značajnu ili jaču pregovaračku snagu u odnosu na predmetne dobavljače, potrebno je ukazati kako je istom Direktivom i to u odredbi članka 9. radi osiguranja više razine zaštite, određeno da države članice mogu zadržati ili uvesti pravila usmjerena na suzbijanje nepoštenih trgovačkih praksi koja su stroža od onih utvrđenih u toj Direktivi, pod uvjetom da su takva nacionalna pravila usklađena s pravilima o funkcioniranju

unutarnjeg tržišta. Odlučivši da o ovom pitanju želi osigurati višu razinu zaštite, kako od one razine koja je postojala prije prijenosa odredbi Direktive u nacionalno zakonodavstvo, tako i od Direktive same, hrvatski se zakonodavac, uz prethodne konzultacije o tom pitanju s Europskom komisijom, opredijelio za rješenje kako je to predviđeno člankom 3. ZNTP-a.

Stoga, neovisno o ukupnim prihodima i primicima dobavljača, odnosno njihovoj pregovaračkoj snazi i poziciji, ako kupac poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispunjava uvjete iz članka 3. ZNTP-a, dakle, ako ostvaruje ukupni godišnji prihod od 15.000.000,00 kuna, na međusobni odnos kupca i dobavljača primjenjivati će se odredbe ZNTP-a budući da ZNTP ne samo da ne predviđa druge kriterije izuzev ukupnog godišnjeg prihoda kupca, već i izrijekom isključuje mogućnost da bi prihodi dobavljača bili relevantan podatak. Slijedno tome proizlazi kako je namjera zakonodavca bila prije svega zaštititi poštene trgovačke prakse u odnosu na sve dobavljače u lancu opskrbe hranom, bez obzira na njihovu veličinu, pri čemu percepcija ili subjektivni stav dobavljača o tome jesu li mu nametnute nepoštene trgovačke prakse, odnosno stav kupca tko je u pregovorima imao jaču poziciju i određivao uvjete nije presudna, niti utječe na ocjenu je li primijenjena pojedina nepoštena trgovačka praksa.

Tvrđnje stranke kako prilikom utvrđivanja postojanja značajne pregovaračke snage formulacija iz članka 3. stavka 1. ZNTP-a „Smatra se da...“, predstavlja oborivu zakonsku presumpciju, nisu osnovane na način na koji ih stranka tumači. Naime, navedena zakonska odredba doista navodi kako se smatra da značajnu pregovaračku snagu ima onaj kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna. Međutim, ovu formulaciju „Smatra se...“ potrebno je sagledati isključivo u kontekstu odredbe stavka 3. istog članka ZNTP-a, prema kojem se dobiveni zbroj ukupnih prihoda kupca i s njim povezanih društava umanjuje za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, a iznos ukupnog godišnjeg prihoda računa se bez PDV-a i ostalih neizravnih poreza. Ako kupac ima povezana društva u smislu Zakona, sukladno odredbi članka 3. stavka 2. i 3. ZNTP-a ukupni godišnji prihod kupca izračunavao bi se tako da se njegovom prihodu odnosno primicima ostvarenim u Republici Hrvatskoj pribrajaju ukupni godišnji prihodi odnosno primici povezanih društava na svjetskoj razini, te se od takvog zbroja trebaju oduzeti prihodi odnosno primici ostvareni prodajom robe odnosno pružanjem usluga između kupca i s njim povezanim društvima.

Slijedno navedenom, da je primjerice AZTN uvidom u određeni financijski dokument utvrdio kako TOMMY kao kupac ima značajnu pregovaračku snagu jer ostvaruje ukupni godišnji prihod od točno 15.000.000,00 kuna, a da je taj iznos dobiven zbrajanjem ukupnog godišnjeg prihoda TOMMYJA i prihoda njegovih povezanih društava, bez uvažavanja prihoda ostvarenih prodajom robe ili pružanjem usluga između kupca i povezanih društava koji nisu bili razvidni iz samog financijskog dokumenta, tada bi formulacija „Smatra se...“ imala značenje oborive presumpcije pa bi kupac u smislu odredbe članka 3. ZNTP-a, kao i odredbe članka 58. ZUP-a mogao osporavati tu presumpciju odnosno dokazivati nepostojanje značajne pregovaračke snage na način da tvrdi kako nije ispravno izračunat ukupni godišnji prihod kupca jer da kupac doista ostvaruje 15.000.000,00 kuna zajedno s prihodima svojih povezanih društava, ali da taj iznos nije umanjen za iznos prihoda odnosno primitaka ostvarenih prodajom robe odnosno pružanjem usluga između tog kupca i s njim povezanih društava, pa ako bi nakon toga prihod pao ispod 15.000.000,00 kuna oborila bi se presumpcija o postojanju značajne pregovaračke snage. Međutim, u konkretnom slučaju primici povezanih društava TOMMYJA nisu od presudnog značaja niti ih je nužno bilo potrebno utvrđivati budući da je uvidom u godišnje financijsko izvješće za 2023. utvrđeno da je TOMMY samostalno u toj godini, bez prihoda svojih povezanih društava, ostvario ukupne prihode u iznosu od 595.851.000,00 eura čime je daleko premašio zakonski prag od 15.000.000,00 kuna odnosno 1.990.842,13 eura (sve preračunato u euro po fiksnom tečaju konverzije koji iznosi 7,53450 kuna za 1 euro). Potrebno je i naglasiti da TOMMY i ne spori ovu činjenicu jer je i u pisanoj obrani i na usmenoj raspravi 26. studenoga 2024. potvrdio da je samostalno ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 15.000.000,00 kuna.

TOMMY smatra kako se pod izrazom „Smatra se...” iz odredbe članka 3. stavka 1. ZNTP-a podrazumijeva kako značajna pregovaračka snaga ovisi o nizu faktora, a što nije osnovan zaključak ako se ima u vidu sadržaj cjelokupne odredbe članka 3. ZNTP-a. Naime, iz zakonske odredbe jasno proizlazi da se izuzev ukupnog godišnjeg prihoda kupca i kriterija koji je propisan stavkom 3. toga članka, ne utvrđuje bilo koji drugi kriterij, parametar ili instrument za odmjerenje pregovaračke snage. Nepoštena trgovačka praksa radi čijeg utvrđivanja se vodi ovaj upravni postupak definirana je odredbom članka 11. stavka 1. točka 24. ZNTP-a kao praksa u kojoj kupac prodaje poljoprivredni i prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om. Sama činjenica da dobavljač ima isti ili veći prihod od kupca sukladno ZNTP-u ne čini tu praksu poštenom i slijedno tome dopuštenom jer zakonodavac u vrijeme donošenja ZNTP-a nije smatrao da bi dobavljače trebalo razlikovati prema njihovoj veličini i ostvarenim prihodima niti dovoditi do situacije u kojoj bi kupcu bilo dopušteno u odnosu na dobavljače koji ostvaruju iste ili veće prihode zaobilaziti primjenu ZNTP-a, odnosno primjenjivati prakse koje su inače ZNTP-om okvalificirane kao nepošteno. Time bi posredno bili oštećeni i ostali, mali i srednji dobavljači. Naime, na taj bi način veliki dobavljači bili u mogućnosti ponuditi kupcima „povoljnije” uvjete od onih koje bi to mogli mali ili srednji dobavljači, koji moraju poslovati u skladu s odredbama ZNTP-a (primjerice, mogli bi poslovati bez ugovora u pisanom obliku, s dužim rokovima za izvršenje plaćanja, mogućnosti neograničenog povrata isporučenih, a neprodanih proizvoda i slično) pa bi tako kupci imali interes sklapati ugovore samo s dobavljačima koji su jači od kupca.

S obzirom na sve navedeno, AZTN je ocijenio kako je pribavljanje podataka od strane AZTN-a vezanih uz prihodovni cenzus dobavljača nepotrebno, nesvrshodno, te bi dodatno produžilo trajanje samog postupka, zbog čega taj prijedlog stranke nije prihvaćen. Iz istih tih razloga i uvažavajući odredbu članka 3. stavka 6. ZNTP-a koja zabranjuje da se za utvrđivanje značajne pregovaračke stranke kupca uzima u obzir ukupan godišnji prihod dobavljača, sve financijske izvještaje dobavljača i ostalu dokumentaciju koje je u konačnici dostavila sama stranka uz podnesak od 11. prosinca 2024. na okolnost utvrđivanja godišnjih prihoda dobavljača, AZTN nije uzeo u obzir kod odluke ima li TOMMY značajnu pregovaračku snagu. Jednako toga AZTN je raspravnim rješenjem odbio saslušanje predloženih svjedoka [...], [...], [...] i [...] na okolnost odnosa stranke s dobavljačima jer kako je to stranka i pojasnila na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. svjedoci su predloženi kako bi stekao dojam o pregovaračkim pozicijama i kako bi se dokazalo da prihodi kupci nisu jedine okolnosti o kojima ovisi zaključak o značajnoj pregovaračkoj snazi. Kako odredba članka 3. ZNTP-a ne predviđa ikakve druge okolnosti, izuzev ukupnog godišnjeg prihoda kupca, od kojih bi ovisila značajna pregovaračka snaga kupca svako daljnje provođenje dokaza radi utvrđivanja takvih okolnosti nepotrebno bi opterećivalo upravni postupak.

b) Je li TOMMY iskoristio značajnu pregovaračku snagu u odnosu na predmetne dobavljače

TOMMY u svojoj pisanoj obrani navodi kako sama značajna pregovaračka snaga, kao niti korištenje te snage nije nedopušteno u smislu ZNTP-a. Nedopušteno je samo ono iskorištavanje značajne pregovaračke snage radi nametanja nepoštenih trgovačkih praksi odnosno zabranjeno je samo ono postupanje gdje kupac koristi svoju značajnu pregovaračku snagu u odnosu na dobavljača da bi mu nametnuo nepoštenu trgovačku praksu. Ako se kupac nije okoristio svojom pregovaračkom snagom, ako je nije iskoristio tj. zloupotrijebio da bi nametnuo nepoštenu trgovačku praksu, a pogotovo ako pritom nije narušeno tržišno natjecanje ili oštećen dobavljač ili krajnji kupac, tada po tumačenju TOMMYJA nije riječ o postupanju protivnom ZNTP-u.

Valja ukazati kako odredba članka 1. stavka 1. ZNTP-a određuje da se Zakonom utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi, te se utvrđuju

nepoštene trgovačke prakse čijim nametanjem se iskorištava značajna pregovaračka snaga kupca u odnosu na njegove dobavljače. Jednako tako odredba članka 4. stavka 1. ZNTP-a navodi kako je zabranjeno iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca u odnosu na dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

Iz dikcije zakonskih odredbi jasno proizlazi da nije potrebno dokazivati da je kupac sredstvima prisile, prijetnje i slično nametnuo nepoštenu trgovačku praksu, već upravo suprotno, Zakon polazi od toga da kupac već iskorištava svoju pregovaračku snagu time što je svojem dobavljaču nametnuo neku od nepoštenih trgovačkih praksi.

S obzirom na to, moguće je, primjerice, da i kupac i dobavljač određenu praksu smatraju prihvatljivom, štoviše, čak poželjnom u međusobnom odnosu, primjerice odgovara im da ugovore rok plaćanja za pokvarljive proizvode 45 dana, iako je Zakonom propisano da rok ne može biti dulji od 30 dana, moguće je da sam dobavljač inicira neku ugovornu odredbu, odnosno da daljnju poslovnu suradnju uvjetuje ugovornom odredbom ili postupanjem koje nije u duhu ZNTP-a. Međutim, sve to kupcu i dobavljaču neće dati za pravo da takvu praksu ugovore i primjenjuju ako se takva praksa može svrstati pod neku od nepoštenih trgovačkih praksi taksativno nabrojanih u ZNTP-u. Ovo iz razloga što cilj i svrha ZNTP-a nije zaštita pojedinog dobavljača čije je poslovanje s kupcem, metodom uzoraka, AZTN odabrao u svrhu ispitivanja usklađenosti s odredbama ZNTP-a već je sukladno odredbi članka 1. stavka 2. ZNTP-a cilj i svrha Zakona uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi budući da se samo takvim praksama štite svi sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. U tom smislu na pitanje usklađenosti poslovanja sa ZNTP-om i na pitanje je li nekim postupanjem narušena održivost poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom nema nikakvog utjecaja okolnost je li kupac verbalizirao svoju pregovaračku snagu, je li je manifestirao s ciljem da se okoristi, je li htio ostvariti premoć nad dobavljačem ili ne, je li kroz značajnu pregovaračku snagu ostvario neku korist ili nije, smatra li dobavljač da mu je nekim postupanjem nametnuta nepoštena trgovačka praksa ili ne, je li inicijativa za nedopušteno ponašanje potekla od dobavljača i slično. Jednako tako, AZTN nema obvezu utvrđivati je li se kupac koristio svojom značajnom pregovaračkom snagom na način da ju je grubo zloupotrijebio ili ne.

Kako to odredba članka 20. stavka 1. točka 1. ZNTP-a navodi, AZTN je u smislu Zakona nadležan utvrditi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca u odnosu na njegove dobavljače *nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi* u smislu odredbe članaka 4., 5. i 7. Zakona. Dakle, ZNTP ne koristi izraz zlouporabe i ne uvjetuje obvezu AZTN-a da utvrđuje da je došlo do zlouporabe pregovaračke snage, već propisuje da je za utvrđenje da je povrijeđen ZNTP potrebno da budu ispunjene dvije pretpostavke - da na strani kupca postoji značajna pregovaračka snaga u odnosu na dobavljača i da je kupac iskoristio takvu snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi. Upravo utvrđivanjem da je nametnuta neka od taksativno navedenih nepoštenih trgovačkih praksi dokazuje se način na koji je kupac iskoristio značajnu pregovaračku snagu. Drugim riječima, kupac je iskoristio svoju značajnu pregovaračku snagu tako što je nametnuo nepoštenu trgovačku praksu.

Zakonodavac je mogao odabrati i drugi pristup, mogao je primjerice odrediti da je nužno utvrditi da je značajna pregovaračka snaga zloupotrijebljena s namjerom da se kupac okoristi, mogao je propisati da je nužno dokazati iznos koristi koju je kupac ostvario na štetu dobavljača, mogao je propisati da je nužno dokazati na čiju inicijativu je došlo do neke ugovorne odredbe i slično. Zakonodavac to nije učinio, upravo suprotno, značajnu pregovaračku snagu vezao je samo uz ukupni godišnji prihod kupca, ne dovodeći u vezi s time jačinu i položaj dobavljača na tržištu, ujedno je definirao nepoštene trgovačke prakse uslijed čijeg nametanja već dolazi do iskorištavanja značajne pregovaračke snage. Svaki drugačiji pristup doveo bi do nemogućnosti primjene ZNTP-a. Naime, potrebno je voditi računa o tome da u pregovorima u pravilu sudjeluju dvije stranke, kupac i dobavljač, pa u slučaju da je, uz dokazivanje nametanja konkretne nepoštene trgovačke prakse kao načina na koji je konkretni kupac iskoristio svoju

značajnu pregovaračku snagu, potrebno dokazivati i je li kupac ujedno dobavljaču prijetio komercijalnim odmazdama, je li ga i na koji način prisiljavao da potpiše neku ugovornu odredbu, je li kupac imao namjeru prisiliti dobavljača na nešto ili je inicijativa potekla od dobavljača i slično, to bi sve značilo prebacivanje svog tereta na dobavljača jer po naravi stvari jedini on bi mogao prokazati kupca kroz izlaganje načina u kojem obliku se manifestirala pregovaračka snaga. Time se ne postiže svrha Zakona da se uspostave i održe poštene trgovačke prakse te zaštita javnog interesa ne smije ovisiti o tome je li dobavljač spreman istupiti i opisivati kako se kupac ponaša tijekom pregovara i kakve su bile pregovaračke pozicije. Takvo postupanje bi uostalom potpadalo pod nadležnosti drugih zakona ako bi se dokazalo da je ugovor između kupca i dobavljača sklopljen pod prisilom, prijetnjom i slično, te bi se posljedice takvog postupanja po valjanost ugovora prosuđivala kroz prizmu mjerodavnih propisa, primjerice Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23.), a ne kroz odredbe ZNTP-a. AZTN nije nadležan za utvrđivanje je li ugovor između kupca i dobavljača pobojan jer je moguće sklopljen uz postojanje mana volje, već je nadležan za utvrđivanje je li kupac nametnuo trgovačku praksu koja je Zakonom okarakterizirana kao nepoštena čime je posljedično i iskoristio svoju značajnu pregovaračku snagu.

U odnosu na tvrdnju TOMMYJA kako svojim postupanjem nije narušio tržišno natjecanje niti je prouzročio štetu dobavljačima potrebno je ukazati kako je odredba ZNTP-a kojom je određena zabrana prodaje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene krajnjem potrošaču propisana upravo zbog zaštite od postupanja koja bi narušavala ravnopravnost sudionika na tržištu. Koliko je snažna potreba zaštite od ovakve prakse dovoljno jasno govori činjenica da je ZNTP-om kao prisilnim propisom za takvo postupanje propisana najteža sankcija koju je moguće izreći kupcu prema ZNTP-u.

Kako prilikom utvrđivanja je li stranka primijenila nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a nije od značaja pobuda stranke, način na koji je koristila značajnu pregovaračku snagu i je li ostvarila neku korist od zabranjenog postupanja, tako ni eventualna šteta za konkretnog dobavljača ili krajnje potrošače nije uvjetovana ZNTP-om da bi se prodaja ispod nabavne cijene smatrala nepoštenom trgovačkom praksom. Već samim postupanjem na način kojeg je Zakon definirao kao nepoštenu trgovačku praksu ispunjeno je obilježje protupravnosti koji Zakon zahtjeva, te je šteta za dobavljače obuhvaćena samom svrhom zabrane prodaje proizvoda ispod nabavne cijene. U slučaju da kupac primijeni takvu praksu dovodi do neravnopravnog položaja ostalih dobavljača istovrsnih proizvoda na tržištu i u tome se ogleda šteta po dobavljače.

5.3. Utvrđena povreda ZNTP-a

AZTN je 12. prosinca 2023. putem [...], odvjetnika u [...], [...] zaprimio predstavku anonimnog podnositelja koja je u bitnom ukazivala na to da je TOMMY prodavao prehrambene proizvode krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om.

Neovisno od toga što je riječ o predavci anonimnog podnositelja, AZTN je u skladu s odredbom članka 17.a stavka 21. ZNTP-a, prilikom utvrđivanja postojanja indicija koje upućuju na to da je primijenjena nepoštena trgovačka praksa, uzeo u razmatranje navode iz predmetne predstavke pa je u tom smislu bilo nužno utvrditi je li stranka primijenila nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6., a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

Odredba članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a kao nepoštenu trgovačku praksu određuje praksu u kojoj kupac prodaje poljoprivredni i prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om, osim pod uvjetom da je riječ o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju poljoprivrednog ili

prehrambenog proizvoda iz asortimana te potpunog rasprodaji zbog zatvaranja prodajnog objekta.

Slijedno navedenoj zakonskoj odredbi u slučaju da su navodi iz predstavke bili osnovani i da je TOMMY doista prodavao krajnjim potrošačima poljoprivredne ili prehrambene proizvode po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio s PDV-om, a da pri tome nije bila riječ o nekoj od tri propisane iznimke koje takvo postupanje čine dopuštenim, bila bi riječ o zabranjenoj nepoštenoj trgovačkoj praksi koja je označena kao teška povreda ZNTP-a i za koju je propisana i najviša moguća novčana kazna.

U svrhu utvrđivanja postojanja indicija da je TOMMY postupio na opisani način AZTN je zahtjevom od 13. prosinca 2023. zatražio od TOMMYJA da dostavi popis dobavljača 17 proizvoda naznačenih u predstavci: iz asortimana crvenog mesa (svinjska lopatica, juneći vrat s kosti, juneća rebra i juneća prsa), iz asortimana pića (pivo [...] limenka 0,50 l, [...] 1,5 l, pivo [...] 4x0,50 l, sok [...] 2 l i pivo [...] 2 l) i iz ostalog asortimana (čajna pašteta 100 g [...], [...] 200 g, Tuna [...] 2x80g, [...] 900g, [...] 200 g, Riža [...] 800g, [...] napolitanke 200 g i [...] keksi [...] 480 g), kalkulaciju maloprodajne cijene navedenih proizvoda i podatak o broju računa izdanih umirovljenicima 4. listopada 2023. na koje je primijenjen popust od 10% na ukupni iznos računa na jednom prodajnom mjestu. Naime, s obzirom na veliki broj prodajnih mjesta TOMMYJA, kao i potrebu za brзом reakcijom u povodu predmetne predstavke, AZTN je prvotno svoje ispitivanje ograničio na jedno prodajno mjesto i to prodajno mjesto [...] (maximarket) u [...], [...].

TOMMY je uz podnesak od 28. prosinca 2023. dostavio tražene podatke i dokumentaciju za 21 proizvod budući da neki od proizvoda koji su navedeni u predstavci dolaze u više različitih okusa proizvoda: napitak gaz. 1,5 l [...]: Original, [...] i [...]; napitak neg. 2 l [...]: jabuka i naranča te proizvoda Napolitanke 200g: [...] i Kokos/čokolada [...].

Iz očitovanja TOMMYJA proizlazi da je predmetne proizvode iz predstavke kupio od dobavljača: [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], dok je u odnosu na svježe meso TOMMY naveo kako ga kupuje od dobavljača [...] koji je u njegovom 100 %-tnom vlasništvu i koji ga opskrbljuje svježim mesom i mesnim prerađevinama. Svježe meso po navodima TOMMYJA nije prodavano na ciljanom prodajnom mjestu jer ono nema mesnicu, ali TOMMY navodi da su ti proizvodi prodavani na razini njegove prodajne mreže.

TOMMY je dostavio i podatak o akcijskoj nabavnoj cijeni, akcijskoj maloprodajnoj cijeni i marži za svih 21 proizvoda s time što je vezano uz svježe meso TOMMY dodatno pojasnio kako od dobavljača [...] nabavlja poluproizvode (primjerice juneće polovice), a koje onda dodatno obrađuje u svojim mesnicama u smislu da se mesarskom obradom dijele na različite komade i onda se prodaju po različitim cijenama pa da nije moguće precizno alocirati udio pojedinog „obrađenog“ komada u odnosu na ukupni nabavljeni komad mesa. TOMMY stoga ukazuje kako bi se kao relevantne trebale uzeti cijene proizvodnje, odnosno nabavne cijene koje je [...] platio u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 25. ZNTP-a i koje iznose: svinjska lopatica bez kosti po cijeni od [...] eura po kilogramu i [...] eura po kilogramu, te juneća prednja polovica [...] eura po kilogramu, [...] eura po kilogramu, [...] eura po kilogramu, [...] eura po kilogramu, [...] eura po kilogramu i [...] eura po kilogramu.

Nadalje, u podnesku od 28. prosinca 2023. TOMMY je iznio podatak o tome da je na ciljanom prodajnom mjestu interne oznake [...] na adresi [...], [...], 4. listopada 2023. umirovljenicima izdao [...] računa na kojima je primijenio popust od 10 % dostavivši i tri ogledna primjerka računa na kojima je obračunata pogodnost za umirovljenike.

Pozvan da se izjasni o navodima iz predstavke, TOMMY je u podnesku od 28. prosinca 2023., u bitnom, potvrdio da je u razdoblju od 28. rujna 2023. do 4. listopada 2023. provodio akcijsku prodaju proizvoda iz svoga kataloga za to razdoblje pa i u poslovnici interne oznake [...] na

adresi [...], [...], kao i da je na svojim službenim stranicama objavio posebnu pogodnost za umirovljenike u vidu popusta u visini od 10 % na cjelokupan iznos računa za kupnju obavljenu u njegovim prodavaonicama svake prve srijede u mjesecu, a koja pogodnost je detaljno definirana i uređena Općim uvjetima i dostupna umirovljenicima svake prve srijede u mjesecu počevši od 6. rujna 2023.

Analizom podataka dostavljenih uz podnesak od 28. prosinca 2023. i to prije svega podataka o akcijskoj nabavnoj cijeni, akcijskoj maloprodajnoj cijeni i marži za svaki od 21 prehrambenih proizvoda, ali i na temelju podataka iz [...] računa izdanih 4. listopada 2023. umirovljenicima na promatranom prodajnom mjestu u Zagrebu, koje je na zahtjev AZTN-a dostavio TOMMY uz podnesak od 12. siječnja 2024., AZTN je uočio kako bi alokacijom popusta od 10 % na akcijsku maloprodajnu cijenu svakog od proizvoda na računu, u odnosu na 13 od 21 proizvoda došlo do prodaje ispod nabavne cijene s PDV-om, a riječ je o proizvodima: Pivo [...] 2 l PET, napitak neg.naranča 2 l [...], napitak neg.jabuka 2 l [...], Keks [...] 480 g [...], [...] 200 g [...], Riža [...] 800 g PVC [...], [...] 900 g, juneća rebra-flam, juneći vrat sk, svinjska lopatica bk, juneća prsa, Pašteta čajna 100 g [...] i Tuna Masl.ulje 2X80 g [...].

Za preostalih osam proizvoda, na osnovi dostavljene dokumentacije AZTN nije utvrdio da bi alokacijom popusta od 10 % na akcijsku maloprodajnu cijenu svakog od proizvoda na računu došlo do prodaje krajnjim potrošačima ispod nabavne cijene s PDV-om. Naime, nabavna cijena s PDV-om za proizvod Pivo [...] 0,5 L LIM je iznosila [...] eura, a u tom iznosu je proizvod prodan krajnjim potrošačima odnosno umirovljenicima nakon primjene popusta od 10 %, nabavna cijena s PDV-om za proizvod Pivo [...] 4X0,5 L LIM iznosila je [...] eura, a krajnjim potrošačima, nakon što je odobren popust od 10 % proizvod je prodan po cijeni od [...] eura, nabavna cijena s PDV-om za napitak GAZ.1,5 L [...] Origi iznosila je [...] eura, dok je maloprodajna cijena uz popust od 10 % iznosila [...] eura, nabavna cijena s PDV-om za napitak GAZ.1,5L [...] [...] iznosila je [...] eura, a maloprodajna cijena uz popust od 10 % iznosila je [...] eura. Takva cijena s uključenim popustom od 10 % bila je i za proizvod napitak GAZ.1,5 L [...] [...], dok mu je nabavna cijena s PDV-om iznosila [...] eura. Nabavna cijena s PDV-om za proizvod [...] bočica 200 g je iznosila [...] eura, dok je taj proizvod prodavan krajnjim potrošačima uz odobreni popust od 10 % za iznos od [...] eura, proizvodi Napolitanke 200 g [...] i Napolitanke Kokos/čokolada 200 g [...] prodavani su za [...] eura, a koji iznos predstavlja maloprodajnu cijenu s popustom od 10 %, a toliko im je iznosila i nabavna cijena s PDV-om.

AZTN je u daljnjem tijeku ispitnog postupka usmjerio ispitivanje na utvrđivanje okolnosti oko prodaje 13 proizvoda i to: pivo [...] 2 l PET; napitak neg.naranča 2 l [...], napitak neg.jabuka 2 l [...], keks [...] 480 g [...], [...] 200 g [...], riža [...] 800 g PVC [...], [...] 900 g, juneća rebra-flam, juneći vrat sk, svinjska lopatica bk, juneća prsa, pašteta čajna 100 g [...] i tuna Masl.ulje 2X80 g [...].

Uvidom u [...] računa koje je TOMMY izdao 4. listopada 2023. na prodajnom mjestu TOMMYJA [...] (maximarket) u [...], [...] i koji se odnose na navedene proizvode razvidno je da, uz ostale podatke koje sadrži svaki fiskalizirani račun, svaki od računa sadrži i podatak o zasebno iskazanom popustu s naznakom: „UMIROVLJENIK 10 %“.

Iako za samu ocjenu je li primijenjena nepoštena trgovačka praksa iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a nije od značaja kako je kupac (trgovac) proknjižio popuste u svojim poslovnim knjigama, odnosno je li ih knjižio kao trošak marketinga ili umanjenja prodajnih cijena ili popusta na pojedine artikle, budući da je obilježje protupravnosti već ispunjeno prodajom prehrambenog proizvoda krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om, radi boljeg razumijevanja svih poslovnih aktivnosti vezanih uz osmišljeni program pogodnosti, AZTN je pozvao TOMMY da pojasni na što se knjiži trošak odobravanja pogodnosti umirovljenicima. TOMMY je uz podnesak od 12. siječnja 2024. dostavio dokumentaciju iz koje je razvidno kako se trošak popusta isključivo knjiži na teret TOMMYJEVOG prihoda ostvarenoga od prodaje, dakle trošak takvoga popusta se ne

prebacuje na dobavljača. Ujedno je TOMMY dostavio popis od [...] transakcija obavljenih 4. listopada 2023. kod kojih je primijenjen popust od 10 % te je u ukupnom iznosu iskazan popust od [...] eura.

Također, na poziv AZTN-a, TOMMY je dostavio i knjigovodstveni dokument (Prilog_2) iz kojeg je vidljivo da su popusti knjiženi na stavku: Naziv protukonta – „MARKETINŠKE AKTIVNOSTI DRUŠTVENO – SOCIJALNE“ uz naznaku: Tekst zaglavlja dokumenta – „popust soc. ugroženim skup“ te je i na tom dokumentu iskazan ukupni popust od [...] eura.

Upravo iz razloga što je tijekom upravnog postupka razjašnjeno kako je u poslovnim knjigama stranka knjižila danu pogodnost umirovljenicima za transakcije učinjene 4. listopada 2023., AZTN je raspravnim zaključkom od 26. studenoga 2024. odbio prijedlog stranke da se sasluša njezin zaposlenik [...] na okolnost knjiženja pogodnosti za umirovljenike s obzirom na to da je dokazni prijedlog usmjeren na utvrđivanje činjenica koje su već utvrđene i koje nisu sporne. Naime, AZTN je i u Obavijesti od 30. listopada 2024. prihvatio kao vjerodostojnu tvrdnju stranke da se trošak pogodnosti umirovljenicima knjižio na teret TOMMYJEVOG prihoda ostvarenoga od prodaje odnosno da stranka nije trošak odobrenog popusta prebacila na dobavljača. Slijedno tome ne ukazuje se opravdanim daljnje izvođenje dokaza na okolnosti koje AZTN nije niti doveo u pitanje. Povezano s tim, AZTN je odbio i daljnje dokazne prijedloge stranke za saslušanjem [...] na odnose TOMMYJA s dobavljačima i dogovaranja marketinških aktivnosti, [...] i [...] na okolnosti povezane uz odnose TOMMYJA s dobavljačima i [...] na okolnosti povezane uz marketinške aktivnosti TOMMYJA, kao i svjedoka [...] na okolnost odnosa TOMMYJA s povezanim društvom [...], te saslušanje odgovornih osoba kod ostalih dobavljača čije se podatke stranka obvezala dostaviti naknadno. Naime, kazivanje dobavljača o naravi poslovnog odnosa sa strankom, subjektivni dojam dobavljača u pogledu toga je li stranka svojim postupanjem dobavljačima prčinila neku štetu ili ne, nije od značaja za ocjenu je li stranka u svojstvu kupca primijenila nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a. Jednako tako AZTN je ocijenio nepotrebnim izvoditi dokaze na okolnosti marketinških aktivnosti i dokazivanja da je trošak ove pogodnosti knjižen u poslovnim knjigama kao trošak marketinga jer se konkretno ovaj upravni postupak ne vodi radi utvrđenja je li stranka naplatila dobavljaču trošak popusta na poljoprivredne i prehrambene proizvode koje stranka prodaje u okviru promidžbe koje je pokrenula, ne vodi se radi utvrđenja naplaćuje li stranka dobavljaču oglašavanje ili marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji provodi kupac, već se vodi radi utvrđenja je li stranka određeni poljoprivredni ili prehrambeni proizvod prodala krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavila s PDV-om. Kako su dokazni prijedlozi stranke iz pisane obrane bili usmjereni na dokazivanje okolnosti koje su već utvrđene tijekom postupka i nisu bile sporne ili nemaju poveznice s obilježjima konkretne nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a, AZTN je dokazne prijedloge odbio raspravnim zaključkom od 26. studenoga 2024. kao neosnovane jer nisu usmjereni na dokazivanje činjenica bitnim za predmetnu nepoštenu trgovačku praksu pa samim time, po ocjeni AZTN, nisu niti od značaja za meritum odluke.

Što se tiče promatranog svježeg mesa, AZTN nije prihvatio tvrdnju TOMMYJA iz podneska zaprimljenog 28. prosinca 2023. o tome da bi se kao relevantne trebale uzeti cijene proizvodnje u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 25. ZNTP-a, odnosno nabavne cijene koje je [...] platio s obzirom na to da od tog dobavljača kupuje polovice koje onda dodatno obrađuje u svojim mesnicama. Naime, sukladno odredbi članka 11. stavka 1. točka 25. ZNTP-a na koju se stranka poziva, cijena proizvodnje svježeg mesa bila bi relevantan podatak da je u konkretnom slučaju riječ o proizvodima koji su robna marka kupca, budući da je predmetnom odredbom kao zabranjena nepoštena trgovačka praksa označena ona praksa u kojoj kupac prodaje poljoprivredni i prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču ispod cijene proizvodnje u slučaju vlastite proizvodnje kupca (robna marka kupca), a da pri tom nije riječ o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iz asortimana te potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja prodajnog objekta.

Na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. na upit AZTN-a o tome jesu li juneća rebra – flam, juneći vrat sk i svinjska lopatica bk proizvodi koji bi bili robna marka, opunomoćenik stranke se očitovao na način da je naveo kako dobavljač [...] proizvodi za stranku proizvode koji su robna marka, riječ je o [...], međutim za konkretne proizvode nema saznanja kako su stavljani na tržište. Na predloženi izvadak iz promidžbenog kataloga u razdoblju od 28. rujna 2023. do 4. listopada 2023. na kojem su prikazani ti konkretni proizvodi bez navoda imena robne marke, stranka je navela da tako kako nije vidljivo da je riječ o proizvodu robne marke, nije vidljivo ni da nije riječ o proizvodu robne marke. Radi utvrđivanja je li navedene proizvode 4. listopada 2023. stranka prodavala pod svojom robnom markom, stranka je predložila da se sasluša [...], zaposlenik stranke i [...], član uprave društva [...]. AZTN je odbio dokazni prijedlog stranke za saslušanjem svjedoka, budući da se činjenica je li neki proizvod kupac stavljao na tržište kao svoju robnu marku može dokazati na puno jednostavniji način i uz puno manje troškove pa vodeći računa o načelu ekonomičnosti i učinkovitosti, AZTN je raspravnim zaključkom naložio stranci da se u danom roku očituje o tome jesu li proizvodi juneća rebra flam, svinjska lopatica bk i juneći vrat sk, robna marka stranke, te ako jesu da dostavi svu dokumentaciju kojom stranka dokazuje tu činjenicu uključujući, ali ne ograničavajući se na ugovornu dokumentaciju s dobavljačem, dokumentaciju o tome kako su proizvodi bili deklarirani u mesnicama stranke na dan 4. listopada 2023., uz dostavu kalkulacije cijene proizvodnje tih proizvoda za slučaj da stranka izjavi da je riječ o proizvodima robne marke.

U podnesku od 11. prosinca 2024. stranka je decidirano izjavila da proizvodi juneća rebra-flam, juneći vrat sk i svinjska lopatica bk nisu prodavani kao robna marka stranke.

Slijedno činjenici da stranka nije navedene proizvode stavljala na tržište pod svojom robnom markom nema osnove da se kao parametar za izračun uzima cijena proizvodnje u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 25. ZNTP-a, već se obilježja nepoštene trgovačke prakse trebaju utvrđivati na osnovi nabavne cijene po kojoj je kupac nabavio prehrambeni proizvod uvećane za PDV.

U podnesku od 28. prosinca 2023. stranka se, osim na cijenu proizvodnje za svježe meso, pozvala i na nabavnu cijenu po kojoj je dobavljač [...] nabavio svinjsku lopaticu bk i juneću prednju polovicu. Takva cijena ne može biti mjerilo odnosno kriterij za određenje nabavne cijene u smislu ZNTP-a jer raniji poslovni odnosi i transakcije između sudionika u lancu opskrbe hranom u stadijima dok proizvodi nisu prešli u vlasništvo TOMMYJA nisu od značaja za razmatranje trgovačkih praksi koje primjenjuje TOMMY. U smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a kao nepoštena trgovačka praksa određena je praksa u kojoj kupac prodaje poljoprivredni i prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod *nabavio kupac* s PDV-om. Odredba članka 2. stavka 1. točka 13. ZNTP-a, pak, kao nabavnu cijenu razumijeva jediničnu cijenu dobavljača po kojoj se kupuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod, koja je umanjena za sve rabate ili popuste iskazane isključivo na računu te uvećana za zavisne troškove koji su vezani za nabavu tog proizvoda (troškove prijevoza, osiguranja špedicije i carine). Slijedno tome, kada je riječ o nabavnoj cijeni jedina mjerodavna cijena je ona nabavna cijena po kojoj je kupac kupio poljoprivredni i prehrambeni proizvod s PDV-om, dakle, u konkretnom slučaju nabavna cijena po kojoj je TOMMY, u svojstvu kupca, nabavio proizvod od svojeg dobavljača [...] s PDV-om.

Stoga je AZTN u odnosu na svježe meso zahtjevom od 26. veljače 2024. zatražio dokumentaciju iz koje je razvidna nabavna cijena i zavisni troškovi vezani za nabavu proizvoda te način utvrđivanja redovne i akcijske maloprodajne cijene i to za svaki pojedini dio odnosno proizvod dobiven od juneće polovice za proizvode koji su prodavani kao „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“ te od svinjske polovice za proizvode koji su prodavani kao „svinjska lopatica bk“. Ujedno je od stranke zatražena dokumentacija iz koje je vidljivo na koji su se način i u kojem trenutku definirali postotci kojima se razdužuje ulazni proizvod odnosno

proizvodi juneća polovica i svinjska polovica, a zadužuju novi proizvodi: „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“ i „svinjska lopatica bk“.

TOMMY je podneskom od 28. ožujka 2024. dostavio traženo, a ujedno je dostavio i podatak o količini 13 promatranih proizvoda: pivo [...] 2 l PET, napitak neg.naranča 2 l [...], napitak neg.jabuka 2 l [...], keks [...] 480 g [...], [...] 200 g [...], riža [...] 800 g PVC [...], [...] 900 g, juneća rebra-flam, juneći vrat sk, svinjska lopatica bk, juneća prsa, pašteta čajna 100 g [...] i tuna Masl.ulje 2X80 g [...] koji su prodani umirovljenicima 4. listopada 2023. uz popust od 10 % u cjelokupnoj prodajnoj mreži TOMMYJA. Dodatno je TOMMY dostavio popis svih računa izdanih 4. listopada 2023. u prodajnoj mreži TOMMYJA na koje je primijenjen popust za umirovljenike od 10 %, a koji sadrže bilo koji od 13 proizvoda uz naznaku koji od proizvoda se nalazi na pojedinom računu.

TOMMY je nadalje, istaknuo kako se postotci kojima se razdužuje ulazni proizvod odnosno proizvodi juneća polovica i svinjska polovica, a zadužuju novi proizvodi: „juneća rebra – flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“ i „svinjska lopatica bk“ definiraju već pri samom zaprimanju proizvoda prema postotcima koji su već prethodno implementirani u njegovom programu, a koji su definirani na temelju višegodišnje prakse i testnih mjerenja kako bi najbolje odgovarali stvarnom stanju.

U odnosu na upit AZTN-a o zavisnim troškovima TOMMY je u podnesku od 28. ožujka 2024. u odnosu na proizvode juneća rebra-flam, juneći vrat sk, svinjska lopatica bk i juneća prsa pojasnio kako u konkretnom slučaju nema zavisnih troškova nabave budući da je dogovorena isporuka prema paritetu Split, a jednako tako, za prehrambene proizvode pivo [...] 2 l PET, napitak neg.naranča 2 l [...], napitak neg.jabuka 2 l [...], keks [...] 480 g [...], [...] 200 g [...], riža [...] 800 g PVC [...], [...] 900 g, pašteta čajna 100 g [...] i tuna Masl.ulje 2X80 g [...], TOMMY je u podnesku od 11. prosinca 2024. na zahtjev AZTN iz raspravnog zaključka od 26. studenoga 2024. pojasnio kako su u kalkulaciji maloprodajnih cijena koje je TOMMY dostavio uz podnesak od 28. prosinca 2023., a koja kalkulacija sadrži naziv i barkod prehrambenih proizvoda, akcijsku nabavnu cijenu, akcijsku maloprodajnu cijenu, maržu i podatke o dobavljačima, uključeni i zavisni troškovi.

AZTN je zahtjevom od 4. lipnja 2024. zatražio od TOMMYJA dodatnu dokumentaciju i pojašnjenje te je TOMMY uz podnesak od 12. lipnja 2024. dostavio dokument naziva „Kartica 04.10.23.“ koji se odnosi na prodaju promatranih proizvoda i u kojemu je označio sve stavke za koje su izdani računi 4. listopada 2023. na kojima je odobren popust umirovljenicima od 10 %. U predmetnom dokumentu TOMMY je naveo i nabavnu cijenu prehrambenih proizvoda: „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“ i „svinjska lopatica bk“, kao i svaku pojedinu poslovnicu u kojoj je te proizvode prodavao na dan 4. listopada 2023., kao i brojeve računa koje je izdao za promatrane proizvode uz predmetni popust od 10 %.

Potrebno je ukazati kako je AZTN u ovom upravnom postupku u potpunosti poklonio vjeru kazivanju TOMMYJA u pogledu nabavne i akcijske maloprodajne cijene za „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“ i „svinjska lopatica bk“, ne dovodeći u pitanje obrazloženje TOMMYJA oko načina zaduživanja proizvoda dobivenih od kupljenih polovina, jednako tako sva utvrđenja AZTN-a vezano uz nabavnu cijenu i akcijsku maloprodajnu cijenu za ostale proizvode počivaju na podacima i dokumentaciji koja uključuje i kalkulacije maloprodajne cijene koje je TOMMY dostavio za prehrambene proizvode sadržane u predstavci anonimnog podnositelja. Naime, TOMMY je dostavio podatak o akcijskoj nabavnoj cijeni i o akcijskoj maloprodajnoj cijeni svakog od proizvoda. AZTN je jedino obračunavao PDV na akcijsku nabavnu cijenu iz razloga što odredba članka 11. stavka 1. točka 24. ZNTP-a kao nepoštenu trgovačku praksu određuje prodaju po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om, ujedno je utvrdio koliko je iznosila maloprodajna cijena s uključenim popustom od 10 % popusta, a koju je AZTN utvrdio jednostavnim matematičkim obračunom na način da je akcijsku maloprodajnu cijenu koju mu je dostavio TOMMY umanjio za 10 %

popusta. Točnost izračuna AZTN je dodatno provjerio i uvidom u dostavljene i analizirane račune koje je TOMMY izdao krajnjim potrošačima na dan 4. listopada 2023.

Upravo stavljajući u korelaciju sve dobivene podatke od TOMMYJA o tome koliko je iznosila nabavna cijena prehrambenih proizvoda s podatkom o tome koliko je iznosila cijena po kojoj je svaki od promatranih proizvoda prodan umirovljenicima kao krajnjim potrošačima s uračunatim popustom od 10 %, AZTN utvrđuje kako je TOMMY na dan 4. listopada 2023. krajnjim potrošačima prodao 12 prehrambenih proizvoda po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om po kojoj je te proizvode nabavio. Riječ je o proizvodima :

- 1) pivo [...] 2 l PET
- 2) napitak neg.naranča 2 l [...]
- 3) napitak neg.jabuka 2 l [...]
- 4) keks [...] 480 g [...]
- 5) [...] 200 g [...]
- 6) riža [...] 800 g PVC [...]
- 7) [...] 900 g
- 8) pašteta čajna 100 g [...]
- 9) tuna Masl.ulje 2X80 g [...]
- 10) juneća rebra-flam
- 11) juneći vrat sk
- 12) svinjska lopatica bk

U ovom upravnom postupku, uz nabavnu cijenu po kojoj je TOMMY kupio navedene proizvode s PDV-om i cijenu po kojoj je prodao te proizvode krajnjim potrošačima, AZTN je utvrđivao i broj računa na kojemu su sadržani ti proizvodi i na kojima je odobren popust od 10 %, kao i količinu u kojoj je TOMMY na dan 4. listopada 2023. u svojoj cjelokupnoj prodajnoj mreži, uz popust od 10 %, prodao te prehrambene proizvode umirovljenicima kao krajnjim potrošačima.

Što se tiče prodane količine proizvoda uz popust od 10%, iz dostavljene dokumentacije proizlazi da je TOMMY prodao umirovljenicima kao krajnjim potrošačima u cjelokupnoj prodajnoj mreži: pivo [...] 2 l PET u količini od 104 komada, napitak neg.naranča 2 l [...] u količini od [...] komada, napitak neg.jabuka 2 l [...] u količini od [...] komada, keks [...] 480 g [...] u količini od [...] komada, [...] 200 g [...] u količini od [...] komada, riža [...] 800 g PVC [...] u količini od [...] komada, [...] 900 g u količini od [...] komada, pašteta čajna 100 g [...] u količini od [...] komada i tuna Masl.ulje 2X80 g [...] u količini od [...] komada. U odnosu na svježe meso TOMMY se, u podnesku od 28. ožujka 2024. izjasnio o tome kako je na dan 4. listopada 2023. s odobrenim popustom od 10 % umirovljenicima prodao proizvod „juneća rebra – flam“ u količini od [...] kilograma, proizvod „svinjska lopatica bk“ u količini od [...] kilograma, a proizvod „juneći vrat sk“ u količini od [...] kilograma.

Iz podataka koje je dostavio TOMMY i koje se izlažu dolje u tekstu razvidne su nabavna cijena, nabavna cijena s PDV-om koju je izračunao AZTN obračunavajući PDV na nabavnu cijenu koju je dostavio TOMMY, te akcijska maloprodajna cijena, a koji podatak je također TOMMY dostavio za svaki od predmetnih prehrambenih proizvoda. Kada se na akcijsku maloprodajnu cijenu obračuna popust od 10 % koji je namijenjen umirovljenicima dobije se cijena po kojoj je svaki od navedenih proizvoda prodan krajnjim potrošačima, odnosno umirovljenicima na dan 4. listopada 2023. Riječ je o sljedećim vrijednostima:

Proizvod	Nabavna cijena	Nabavna cijena + PDV 25 % odnosno 5 % za dječju hranu ([...])	Akcijska maloprodajna cijena	Maloprodajna cijena uz popust od 10%
-----------------	-----------------------	--	-------------------------------------	---

PIVO [...] 2 L PET	[...]	[...]	[...]	[...]
NAPITAK NEG.NARANČA 2 L [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
NAPITAK NEG.JABUKA 2 L [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
KEKS [...] 480 g [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...] 200 g [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
RIŽA [...] 800 g PVC [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...] 900 g	[...]	[...]	[...]	[...]
PAŠTETA ČAJNA 100 g [...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TUNA MASL.ULJE 2X80 g [...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Usporedbom navedenih vrijednosti jasno je da su svi proizvodi, nakon što je TOMMY odobrio popust od 10 %, prodani krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om po kojoj ih je kupio TOMMY.

U pogledu proizvoda: „juneća rebra-flam“, „juneći vrat sk“, „svinjska lopatica bk“ i „juneća prsa“ iz podataka koje je TOMMY dostavio uz podneske od 28. ožujka 2024. i 12. lipnja 2024. razvidna je poslovnica u kojoj su prodavani ti proizvodi na dan 4. listopada 2023. Moguće je utvrditi i svaku transakciju na kojoj je odobren popust umirovljenicima od 10 %, a TOMMY je dostavio i podatak koliko je iznosila nabavna cijenu, kao i maloprodajna cijena pa je AZTN uz primjenu popusta od 10 % obračunao maloprodajnu cijenu po kojoj su ti proizvodi prodani krajnjim potrošačima odnosno umirovljenicima. Radi dodatne provjere AZTN je zatražio od TOMMYJA sve račune koje je izdao krajnjim potrošačima na dan 4. listopada 2023. na lokaciji oznake [...] za proizvode „juneća rebra -flam“, „juneći vrat sk“, „juneća prsa“, „svinjska lopatica bk“ što je TOMMY i dostavio pa je AZTN promotrio te račune u korelaciji s podacima i tabličnim prikazima koje je TOMMY dostavio.

Na osnovi analize cjelokupne dostavljene dokumentacije AZTN je utvrdio kako je TOMMY u 53 svoje poslovnice prodao proizvod „**juneća rebra – flam**“ krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om (nakon što je primijenjen popust od 10 %), a što je razvidno iz sljedećeg prikaza:

juneća rebra - flam

Redni broj	Oznaka poslovnice	Nabavna cijena + PDV (5 %)	Maloprodajna cijena (bez popusta)	Maloprodajna cijena uz popust od 10 % za umirovljenike
1.	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	[...]	[...]	[...]	[...]
5.	[...]	[...]	[...]	[...]

6.	[...]	[...]	[...]	[...]
7.	[...]	[...]	[...]	[...]
8.	[...]	[...]	[...]	[...]
9.	[...]	[...]	[...]	[...]
10.	[...]	[...]	[...]	[...]
11.	[...]	[...]	[...]	[...]
12.	[...]	[...]	[...]	[...]
13.	[...]	[...]	[...]	[...]
14.	[...]	[...]	[...]	[...]
15.	[...]	[...]	[...]	[...]
16.	[...]	[...]	[...]	[...]
17.	[...]	[...]	[...]	[...]
18.	[...]	[...]	[...]	[...]
19.	[...]	[...]	[...]	[...]
20.	[...]	[...]	[...]	[...]
21.	[...]	[...]	[...]	[...]
22.	[...]	[...]	[...]	[...]
23.	[...]	[...]	[...]	[...]
24.	[...]	[...]	[...]	[...]
25.	[...]	[...]	[...]	[...]
26.	[...]	[...]	[...]	[...]
27.	[...]	[...]	[...]	[...]
28.	[...]	[...]	[...]	[...]
29.	[...]	[...]	[...]	[...]
30.	[...]	[...]	[...]	[...]
31.	[...]	[...]	[...]	[...]
32.	[...]	[...]	[...]	[...]
33.	[...]	[...]	[...]	[...]
34.	[...]	[...]	[...]	[...]
35.	[...]	[...]	[...]	[...]
36.	[...]	[...]	[...]	[...]

37.	[...]	[...]	[...]	[...]
38.	[...]	[...]	[...]	[...]
39.	[...]	[...]	[...]	[...]
40.	[...]	[...]	[...]	[...]
41.	[...]	[...]	[...]	[...]
42.	[...]	[...]	[...]	[...]
43.	[...]	[...]	[...]	[...]
44.	[...]	[...]	[...]	[...]
45.	[...]	[...]	[...]	[...]
46.	[...]	[...]	[...]	[...]
47.	[...]	[...]	[...]	[...]
48.	[...]	[...]	[...]	[...]
49.	[...]	[...]	[...]	[...]
50.	[...]	[...]	[...]	[...]
51.	[...]	[...]	[...]	[...]
52.	[...]	[...]	[...]	[...]
53.	[...]	[...]	[...]	[...]

Isto tako TOMMY je u 55 svojih poslovnica na dan 4. listopada 2023. prodao proizvod „**svinjska lopatica bk**“ odobravajući pri tome dodatni popust od 10 % umirovljenicima što je rezultiralo prodajom toga proizvoda ispod nabavne cijene s PDV-om.

svinjska lopatica bk

Redni broj	Oznaka poslovnice	Nabavna cijena + PDV (5 %)	Maloprodajna cijena (bez popusta)	Maloprodajna cijena uz popust od 10 % za umirovljenike
1.	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	[...]	[...]	[...]	[...]
5.	[...]	[...]	[...]	[...]
6.	[...]	[...]	[...]	[...]
7.	[...]	[...]	[...]	[...]
8.	[...]	[...]	[...]	[...]

9.	[...]	[...]	[...]	[...]
10.	[...]	[...]	[...]	[...]
11.	[...]	[...]	[...]	[...]
12.	[...]	[...]	[...]	[...]
13.	[...]	[...]	[...]	[...]
14.	[...]	[...]	[...]	[...]
15.	[...]	[...]	[...]	[...]
16.	[...]	[...]	[...]	[...]
17.	[...]	[...]	[...]	[...]
18.	[...]	[...]	[...]	[...]
19.	[...]	[...]	[...]	[...]
20.	[...]	[...]	[...]	[...]
21.	[...]	[...]	[...]	[...]
22.	[...]	[...]	[...]	[...]
23.	[...]	[...]	[...]	[...]
24.	[...]	[...]	[...]	[...]
25.	[...]	[...]	[...]	[...]
26.	[...]	[...]	[...]	[...]
27.	[...]	[...]	[...]	[...]
28.	[...]	[...]	[...]	[...]
29.	[...]	[...]	[...]	[...]
30.	[...]	[...]	[...]	[...]
31.	[...]	[...]	[...]	[...]
32.	[...]	[...]	[...]	[...]
33.	[...]	[...]	[...]	[...]
34.	[...]	[...]	[...]	[...]
35.	[...]	[...]	[...]	[...]
36.	[...]	[...]	[...]	[...]
37.	[...]	[...]	[...]	[...]
38.	[...]	[...]	[...]	[...]
39.	[...]	[...]	[...]	[...]

40.	[...]	[...]	[...]	[...]
41.	[...]	[...]	[...]	[...]
42.	[...]	[...]	[...]	[...]
43.	[...]	[...]	[...]	[...]
44.	[...]	[...]	[...]	[...]
45.	[...]	[...]	[...]	[...]
46.	[...]	[...]	[...]	[...]
47.	[...]	[...]	[...]	[...]
48.	[...]	[...]	[...]	[...]
49.	[...]	[...]	[...]	[...]
50.	[...]	[...]	[...]	[...]
51.	[...]	[...]	[...]	[...]
52.	[...]	[...]	[...]	[...]
53.	[...]	[...]	[...]	[...]
54.	[...]	[...]	[...]	[...]
55.	[...]	[...]	[...]	[...]

Što se tiče proizvoda „**juneći vrat sk**“, na osnovi analize podataka za 53 poslovnice, AZTN je utvrdio kako do prodaje ispod nabavne cijene nije došlo u tri poslovnice broj [...], [...] i [...] budući da je u sve tri navedene poslovnice taj proizvod s uključenim popustom od 10 % prodavan krajnjim potrošačima po cijeni od [...] eura, dok je nabavna cijena s PDV-om u poslovnici broj [...] iznosila [...] eura, u poslovnici broj [...] iznosila je [...] eura dok je u poslovnici broj [...] iznosila [...] eura. Međutim, u preostalih 50 poslovnica TOMMY je na dan 4. listopada 2023. odobravajući popust od 10 % prodavao proizvod „juneći vrat sk“ krajnjim potrošačima i to umirovljenicima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om, a što je razvidno iz sljedećeg prikaza poslovnica i cijena:

juneći vrat sk

Redni broj	Oznaka poslovnice	Nabavna cijena + PDV (5 %)	Maloprodajna cijena (bez popusta)	Maloprodajna cijena uz popust od 10 % za umirovljenike
1.	[...]	[...]	[...]	[...]
2.	[...]	[...]	[...]	[...]
3.	[...]	[...]	[...]	[...]
4.	[...]	[...]	[...]	[...]
5.	[...]	[...]	[...]	[...]

6.	[...]	[...]	[...]	[...]
7.	[...]	[...]	[...]	[...]
8.	[...]	[...]	[...]	[...]
9.	[...]	[...]	[...]	[...]
10.	[...]	[...]	[...]	[...]
11.	[...]	[...]	[...]	[...]
12.	[...]	[...]	[...]	[...]
13.	[...]	[...]	[...]	[...]
14.	[...]	[...]	[...]	[...]
15.	[...]	[...]	[...]	[...]
16.	[...]	[...]	[...]	[...]
17.	[...]	[...]	[...]	[...]
18.	[...]	[...]	[...]	[...]
19.	[...]	[...]	[...]	[...]
20.	[...]	[...]	[...]	[...]
21.	[...]	[...]	[...]	[...]
22.	[...]	[...]	[...]	[...]
23.	[...]	[...]	[...]	[...]
24.	[...]	[...]	[...]	[...]
25.	[...]	[...]	[...]	[...]
26.	[...]	[...]	[...]	[...]
27.	[...]	[...]	[...]	[...]
28.	[...]	[...]	[...]	[...]
29.	[...]	[...]	[...]	[...]
30.	[...]	[...]	[...]	[...]
31.	[...]	[...]	[...]	[...]
32.	[...]	[...]	[...]	[...]
33.	[...]	[...]	[...]	[...]
34.	[...]	[...]	[...]	[...]
35.	[...]	[...]	[...]	[...]
36.	[...]	[...]	[...]	[...]

37.	[...]	[...]	[...]	[...]
38.	[...]	[...]	[...]	[...]
39.	[...]	[...]	[...]	[...]
40.	[...]	[...]	[...]	[...]
41.	[...]	[...]	[...]	[...]
42.	[...]	[...]	[...]	[...]
43.	[...]	[...]	[...]	[...]
44.	[...]	[...]	[...]	[...]
45.	[...]	[...]	[...]	[...]
46.	[...]	[...]	[...]	[...]
47.	[...]	[...]	[...]	[...]
48.	[...]	[...]	[...]	[...]
49.	[...]	[...]	[...]	[...]
50.	[...]	[...]	[...]	[...]

Za proizvod „**juneća prsa**“ AZTN je utvrdio kako TOMMY taj proizvod dana 4. listopada 2023. nije prodao ispod nabavne cijene s PDV-om. Naime, nabavna cijena proizvoda „juneća prsa“ kretala se u rasponu od [...] eur/kg ([...] eur/kg s PDV-om) do [...] eur/kg ([...] eur/kg s PDV-om) ovisno o poslovnicu dok je maloprodajna cijena iznosila [...] eur/kg, odnosno [...] eur/kg uz primjenu popusta od 10 %. Konkretno, od 55 promatranih poslovnica, samo u poslovnici broj [...] moglo je doći do prodaje ispod nabavne cijene iz razloga što je u toj poslovnici nabavna cijena iznosila [...] eur/kg ([...] eur/kg s PDV-om), dok je maloprodajna cijena iznosila [...] eur/kg, odnosno [...] eur/kg uz primjenu popusta od 10 %. Uvidom u popis računa koji su izdani umirovljenicima na dan 4. listopada 2023. i na koje je primijenjen popust od 10 % utvrđeno je da na taj dan u poslovnici broj [...] nije došlo do prodaje proizvoda „juneća prsa“ umirovljenicima kao krajnjim potrošačima uz primjenu popusta od 10 % pa posljedično tome nije došlo ni do primjene nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

U svojoj pisanoj obrani stranka iznosi tvrdnju kako je AZTN izveo pogrešne preliminarne zaključke o cijenama po kojima su prehrambeni proizvodi prodavani krajnjim potrošačima 4. listopada 2023. te o nabavnim cijenama pojedinih prehrambenih proizvoda. Kako je sama stranka dostavila AZTN-u sve podatke u pogledu nabavne i akcijske maloprodajne cijene, prigovor u pogledu točnosti takvih podataka značio bi da stranka zapravo dovodi u pitanje vjerodostojnost podataka koje je sama dostavila AZTN-u tijekom postupka. Slijedom tome, AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. zatražio od stranke da pojašni takvu tvrdnju, na što je stranka izjavila kako nema konkretne primjedbe u tom trenutku na izražene brojke, nego se prigovor odnosi na tumačenje AZTN-a oko naravi i vrste dane pogodnosti, oko načina izražavanja cijene za pojedini proizvod na računu te izvedenog zaključka AZTN-a o takvoj cijeni. Isto tako stranka ni u podnesku od 11. studenoga 2024. nije konkretno obrazložila svoje tvrdnje slijedom čega je prigovor stranke u cijelosti paušalne naravi.

Uz podnesak od 28. ožujka 2024. TOMMY je dostavio popis svih računa izdanih 4. listopada 2023. u cjelokupnoj svojoj prodajnoj mreži, a na koje je primijenjen popust za umirovljenike od 10 % i koji sadrže bilo koji od sljedećih proizvoda: 1) pivo [...] 2 l PET, 2) napitak neg.naranča 2 l [...], 3) napitak neg.jabuka 2 l [...], 4) keks [...] 480 g [...], 5) [...] 200 g [...], 6) riža [...] 800 g PVC [...], 7) [...] 900 g, 8) juneća rebra-flam, 9) juneći vrat sk, 10) svinjska lopatica bk, 11) juneća prsa, 12) pašteta čajna 100 g [...] i 13) tuna Masl.ulje 2X80 g [...].

Iz popisa proizlazi da je ukupno takvih [...] račun, pa kada se od toga broja oduzmu računi koji se odnose na proizvod „juneća prsa“, a kojih je [...] i kada se oduzme [...] računa koji se odnose na proizvod „juneći vrat sk“ i koji su izdani u poslovnica broj [...], [...] i [...] u kojima prodajna cijena krajnjem potrošaču nije bila niža od nabavne cijene s PDV-om, AZTN utvrđuje kako je TOMMY na dan 4. listopada 2023. izdao ukupno [...] račun na kojima se nalazi 12 prehrambenih proizvoda koji su, uz odobren popust od 10 %, prodani krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om. Popis predmetnih računa čini Prilog 1. ovoga rješenja.

Kada se broj računa ([...]) koji se odnose na 12 promatranih prehrambenih proizvoda stavi u odnos s ukupnim brojem računa ([...]) izdanih umirovljenicima na dan 4. listopada 2023., dakle, riječ je o računima koji sadrže i druge proizvode, ne nužno 12 promatranih proizvoda i na kojima je odobren popust od 10 %, AZTN utvrđuje kako udio računa na kojima se nalaze proizvodi koji su prodani ispod nabavne cijene s PDV-om iznosi [...] % ukupnog broja računa na koje je primijenjen popust od 10 %.

S obzirom na to da je AZTN podatke o nabavnoj i prodajnoj cijeni dobio od samog TOMMYJA, i da same te vrijednosti jasno pokazuju da je konačna cijena 12 prehrambenih proizvoda po kojoj su ih kupili umirovljenici niža od nabavne cijene s PDV-om po kojoj ih je kupio TOMMY, nedvojbeno je da je time ispunjen prvi dio odredbe članka 11. stavka 1. točka 24. ZNTP-a koja kao nepoštenu trgovačku praksu definira upravo prodaju prehrambenih proizvoda krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om po kojoj je taj proizvod nabavio kupac, ovdje stranka.

U drugom dijelu zakonske odredbe predviđene su tri iznimke kada se prodaja ispod nabavne cijene neće smatrati nepoštenom, a riječ je o proizvodima pred istekom roka trajanja, povlačenju proizvoda iz asortimana ili potpunoj rasprodaji zbog zatvaranja prodajnog mjesta.

Tijekom postupka TOMMY se nije pozvao niti na jednu od Zakonom propisanih iznimki niti je AZTN iz svih utvrđenih činjenica utvrdio da razlog prodaje prehrambenog proizvoda krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om leži u nekoj od tri Zakonom propisanoj iznimki.

Objasnujući svoje postupanje, TOMMY je u podnesku od 28. prosinca 2023., a kasnije i u podnescima od 12. siječnja 2024., 28. ožujka 2024. i 11. prosinca 2024., kao i u svojoj pisanoj obrani, izjavio kako konkretno postupanje odnosno odobravanje popusta od 10 % umirovljenicima na cjelokupan iznos računa ne predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a jer je tu posebnu pogodnost za umirovljenike osmislio na poticaj Vlade Republike Hrvatske i resornih ministara odnosno da se odazvao njihovim pozivima upućenim trgovcima da poduzmu sve što je u njihovoj moći da se maksimalno ublaže efekti inflacije na najranjivije skupine građana. TOMMY je kao odgovor na to Općim uvjetima predvidio popust za umirovljenike kao socijalno ugrožene skupine građana s ciljem ublažavanja efekata inflacije i očuvanja njihove kupovne moći. Također, ukazao je i na to da se taj popust obračunava na teret TOMMYJEVE dobiti, odnosno njegovih ukupnih prihoda, naglašavajući pritom da nije riječ o akcijskoj prodaji pojedinih proizvoda, već isključivo olakšici za umirovljenike u vidu smanjenja opterećenja inflacije na kupovnu i platežnu moć umirovljenika. TOMMY dalje pojašnjava kako za razliku od akcijske prodaje točno određenih proizvoda gdje se cijene tih proizvoda umanjuju u odnosu na njihove redovne cijene, kod ove

pogodnosti za umirovljenike svi proizvodi se prodaju po cijenama koje su jednake za sve kupce da bi se onda umirovljenicima iznos ukupnog računa umanjio za 10 %. Tvrdi da to umanjenje predstavlja posebnu olakšicu za umirovljenike u iznosu jednakom iznosu njihove ukupne potrošnje te ne predstavlja popust na proizvode koji bi se trebao *pro rata* primjenjivati na bilo koji prodani proizvod, budući da TOMMY nije predvidio da bi trošak odobravanja pogodnosti umirovljenicima išao na teret marže prodanih proizvoda. Ukazao je i na to da sve to proizlazi i iz Općih uvjeta u kojima jasno stoji da se popust za umirovljenike ostvaruje na ukupan iznos računa te se ne odnosi na pojedine proizvode. Nadalje, TOMMY je naveo i kako je maloprodajna cijena promatranih proizvoda uredno istaknuta i navedena u skladu s važećim propisima, konkretno Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 96/08., 116/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20., 33/23.) i Pravilnika o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda („Narodne novine“, broj 117/22.). Zaključno, još jednom naglašavajući kako popust za umirovljenike nije vezan za konkretan proizvod, već se u skladu s Općim uvjetima odnosi na ukupan iznos računa, TOMMY je istaknuo kako je riječ o trgovačkoj praksi koja je već godinama uobičajena na tržištu Republike Hrvatske, a pogotovo među domaćim trgovačkim lancima koji imaju veći senzibilitet za ugrožene skupine, primjerice, Konzum plus d.o.o.

U odnosu na tvrdnju TOMMYJA kako je njegovo postupanje odgovor na apele državnih tijela da se poduzmu aktivnosti radi ublažavanja učinaka inflacije, AZTN ne spori da su 2022. i 2023. bile izazovne godine u kojima su se osjetile posljedice inflacije zbog čega doista i jesu bile poduzete aktivnosti u cilju smanjivanja učinaka kako inflacije tako i ostalih zbivanja na svjetskoj razini koja su utjecala na kretanja cijena. Nije sporno ni da su popusti, promocije i razni programi vjernosti i nagrađivanja lojalnosti bilo koje kategorije krajnjih potrošača općeprihvaćeni u poslovanju kupaca te da donose niz pogodnosti onima kojima su namijenjeni. Međutim, ni benefiti koje takve pogodnosti nose za krajnje potrošače, kao ni trenutačna gospodarska situacija ne daju opravdanje kupcima (trgovcima) da postupaju protivno ZNTP-u kao prisilnom propisu. Odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a predviđene su samo tri iznimke koje čine dopuštenom prodaju ispod nabavne cijene, a odobravanje popusta, raznorazne pogodnosti i programi vjernosti, pa čak ni želja da se izađe u susret baš određenoj kategoriji krajnjih potrošača nisu jedna od tih iznimki koja bi dopuštala da kupac krajnjem potrošaču prodaje proizvod po cijeni nižoj od nabavne.

Vezano uz tvrdnju TOMMYJA iz podneska od 28. ožujka 2024., kako je AZTN označio predmetnu pogodnost kao potencijalno kršenje Zakona, potrebno je jasno istaknuti kako AZTN ne definira odobravanje popusta umirovljenicima kao povredu ZNTP-a i svakako ne vodi postupak protiv TOMMYJA zbog toga što je osmislio davanje popusta umirovljenicima, već kao kršenje Zakona smatra prodaju prehrambenog proizvoda krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je sam nabavio taj proizvod s PDV-om. Odobreni popust je samo sredstvo odnosno instrument putem kojega je došlo do toga. Naime, davanje raznih pogodnosti, promocije, popusti, različiti programi vjernosti su u potpunosti dopušteni i nema zapreke njihovoj primjeni pod uvjetom da se njihovom provedbom ne postupa na način koji je Zakonom predviđen kao nepoštena trgovačka praksa. Ni pogodnost koja se daje umirovljenicima nije iznimka od pravila pa ako je TOMMY već odlučio osmisliti za umirovljenike određene programe pogodnosti mora voditi računa da takvi programi budu usklađeni s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a, dakle, da njihova provedba ne dovede do toga da proda pojedini poljoprivredni ili prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om.

Tijekom postupka TOMMY je opetovano isticao kako ne može biti govora o prodaji pojedinog prehrambenog proizvoda ispod nabavne cijene jer je formirao cijene u skladu s mjerodavnim propisima i po jednakoj cijeni je nudio svim krajnjim potrošačima predmetne prehrambene proizvode, a isključivo umirovljenicima je pogodnost u vidu umanjenja ukupnog iznosa računa od 10 % na svakom računu jasno istaknuta kao zasebna stavka koja se primjenjuje na cjelokupni iznos računa, a ne na pojedinačne proizvode na tom računu. AZTN je izvršio uvid u

sadržaj dokumenta Opći uvjeti od 31. kolovoza 2023., javno dostupnog na mrežnoj stranici TOMMYJA <https://www.tommy.hr/opci-uvjeti-programa-za-umirovljenike> iz kojega proizlazi da se njime uređuju uvjeti i način stjecanja prava na korištenje popusta u kampanji „Popusti na kupnju od 10 % za sve umirovljenike kupce TOMMYJA“. Riječ je dakle, o umirovljenicima kao ciljanoj skupini kupaca – isključivo fizičkih osoba koji svoj status umirovljenika moraju dokazati da bi ostvarili ukupan popust od 10 % na ukupan iznos računa ostvaren kupnjom u svim prodavaonicama TOMMYJA i to samo jednom mjesečno na količine primjerene za kućanstvo, za kupnje obavljene svake prve srijede u mjesecu. Isto tako, Opći uvjeti navode kako se kampanja održava počev od 6. rujna 2023. pa do opoziva, a izrijekom je navedeno kako se popust od 10 % može kombinirati s ostalim ostvarenim popustima koji se odnose na cijeli račun, pri tom se misli na proizvode koji su već na akciji.

AZTN je, nadalje, utvrdio da je TOMMY formirao maloprodajne cijene svih 12 prehrambenih proizvoda koje je prodavao 4. listopada 2023. u skladu sa Zakonom, dakle, prvotno prikazana cijena na policama odnosno u promidžbenom katalogu doista nije bila niža od nabavne cijene s PDV-om.

Međutim, formiranje cijene je samo jedna od aktivnosti koju je TOMMY poduzeo. Druga aktivnost je bilo odobravanje umirovljenicima 10 % popusta.

Sve te aktivnosti u međusobnoj su ovisnosti pa ako je TOMMY osmislio neke pogodnosti ili popuste dužan je voditi računa kako će se oni u konačnici reflektirati na cijenu koju je prethodno kreirao. Naime, TOMMY zna odnosno mora znati da mu je u optjecaju pogodnost od 10 % pa prilikom kreiranja cijene, bilo redovne cijene bilo akcijske cijene prehrambenih proizvoda, mora voditi računa da i uz primjenu prethodno navedenog popusta ne dođe do prodaje ispod nabavne cijene s PDV-om, tim više što je ciljanoj skupini oglašavajući tu pogodnost, poseban naglasak stavio na to da se pogodnost može koristiti i na proizvode na akciji.

Na TOMMYJU je, a ne na krajnjim potrošačima odgovornost upravljati rizicima poslovanja i uzeti u obzir sve reperkusije svojih aktivnosti koje ne može neutralizirati na način da kaže da je on odobrio popust i da ne može utjecati na odluku o tome na koji proizvod će krajnji potrošač odlučiti koristiti popust. Točno je da krajnji potrošač može odlučiti iskoristiti pruženu mu pogodnost ili ne, ali ako mu je TOMMY unaprijed omogućio da iskoristi tu pogodnost na sve proizvode, tada je morao uzeti u obzir i mogućnost da će krajnji potrošač odlučiti iskoristiti pogodnost i na prehrambeni proizvod općenito, kao i na prehrambeni proizvod koji je na akciji što za posljedicu može imati onda da kombinacija unaprijed odobrenog popusta s cijenom koju je TOMMY formirao za taj proizvod dovodi do toga da prodajna cijena krajnjem potrošaču bude ispod nabavne cijene s PDV-om.

Prema tome, TOMMY slobodno odlučuje hoće li odobriti i provoditi programe pogodnosti, ali pri tom mora osmisliti i mehanizme koji bi spriječili da uz primjenu svih pogodnosti i popusta prodajna cijena ne dođe na razinu nižu od nabavne cijene s PDV-om. Hoće li to učiniti tako da maloprodajnu cijenu formira na način da ni uz dodatni popust ne predstavlja nižu cijenu od nabavne cijene s PDV-om ili će isključiti primjenu određenih popusta na određene proizvode, recimo da je u konkretnom slučaju isključio mogućnost kombiniranja popusta od 10 % na akcijsku maloprodajnu cijenu, prepušteno je TOMMYJU kao trgovcu na odluku, ali mora pri tom voditi računa da konačna cijena po kojoj proda prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču, uz primjenu svih mogućih popusta i pogodnosti ne dođe ispod razine nabavne cijene s PDV-om.

U odnosu na tvrdnju TOMMYJA kako ne može biti riječ o nepoštenoj trgovačkoj praksi jer prehrambene proizvode nikom nije nudio po cijenama ispod nabavnih cijena, bitno je istaknuti da Zakon ne propisuje da je zabranjeno „nuditi“, već propisuje da je zabranjeno prodati prehrambene proizvode krajnjim potrošačima ispod nabavne cijene. Slijedno tome iako

TOMMY doista nije „nudio“ krajnjim potrošačima prehrambene proizvode po cijeni nižoj od nabavne, u konačnici je te proizvode prodao po takvoj cijeni čime su ispunjena obilježja nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

Tijekom postupka TOMMY se pozivao na to da je pogodnost namijenio isključivo umirovljenicima kao socijalno ugroženoj skupini građana jer da takvoj skupini umirovljenici nedvojbeno pripadaju već po Nacionalnoj razvoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. i da cilj mjere nije samo umanjiti trošak potrošačke košarice, već dati i do znanja umirovljenicima da je nekom stalo do njih. Kako je to već izloženo u ovom Rješenju, iz sadržaja internetske stranice TOMMYJA i to najprije javno dostupnih Općih uvjeta programa za studente - 10% popusta na kupnju za sve studente, kao i iz podataka javno objavljenih putem medija, primjerice, [TOMMY STUDENTSKA SRIJEDA Prvi trgovački lanac u Hrvatskoj koji nudi popust studentima na cjelokupni asortiman | Dalmatinski portal i Održana konferencija za medije povodom Tommy studentske srijede - Novosti - Tommy - Dućan na dlanu!](#) razvidno je kako ovakva izjava TOMMYJA ipak ne odgovara stvarnom činjeničnom stanju jer je TOMMY osmislio i promovirao istovjetne pogodnosti i za studente. AZTN je na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. zatražio od TOMMYJA da pojasni je li nudio još kojim skupinama građana ovakve pogodnosti, na što je opunomoćenik TOMMYJA izjavio kako je tog dana, dakle, 4. listopada 2023. pogodnost nudio samo umirovljenicima, a ima li i hoće li imati neke slične programe da bi morao provjeriti. AZTN ne dovodi u pitanje tvrdnju da su na dan 4. listopada 2023. pogodnost od 10 % koristili samo umirovljenici, jednako tako nije sporno niti samo osmišljavanje pogodnosti od 10 % za studente jer samo davanje pogodnosti ne znači nužno da je TOMMY ujedno i prodavao prehrambene proizvode po cijeni nižoj od nabavne cijene, uostalom prodaja prehrambenih proizvoda studentima kao krajnjim potrošačima nije bila predmetom ispitivanja u ovom postupku niti je od značaja za konkretnu utvrđenu povredu pa u tom smislu AZTN nije smatrao potrebnim izvoditi bilo koje dokaze na ovu okolnost. Međutim, kako se TOMMY opetovano tijekom postupka pozivao na sam koncept predmetne pogodnosti od 10% kao iznimke osmišljene da se pomogne isključivo jednoj skupini građana koju je označio kao socijalno ugroženu, u tom pogledu je bilo nužno sagledati širu sliku koja jasno ukazuje da ipak ovakve pogodnosti koje TOMMY nudi nisu rezervirane isključivo za umirovljenike, već je njihova primjena proširena i na druge dobne skupine uz razliku da odobreni popust od 10 % na osnovi svog statusa studenti mogu koristiti zadnje srijede u mjesecu za razliku od umirovljenika koji ga mogu koristiti prve srijede u mjesecu. Stoga pogodnost dana studentima razmatrana je samo u kontekstu vjerodostojnosti iskaza stranke, a kojoj je AZTN i omogućio na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. da se očituje u pogledu eventualnih pogodnosti drugim osobama. Iako je stranka navela kako mora provjeriti ima li i hoće li imati neke slične programe, iz podneska od 11. prosinca 2024. razvidno je kako je stranka odlučila ustrajati kod tvrdnje da je pogodnost osmislila isključivo za umirovljenike iscrpno obrazlažući kako je to napravila s ciljem da odgovori na apele Vlade i da pomogne jednoj socijalno ugroženoj skupini s ciljem umanjiti trošak potrošačke košarice i kako bi im dala do znanja da je nekom stalo do njih. Imajući u vidu da je stranka osmislila istovjetnu pogodnost i za studente očigledno je da joj je stalo i do njih što je svakako hvalevrijedno, ali u tom pogledu ipak nije prihvatljivo tvrditi da je pogodnost osmišljena kao iznimka namijenjena isključivo umirovljenicima. Jedina razlika u pogodnosti za umirovljenike i studente je u načinu kojim dokazuju svoj status i u danu kada mogu koristiti popust što po ocijeni AZTN-a ne čini prihvatljivim navod stranke da je pogodnost namijenjena isključivo umirovljenicima.

TOMMY je, nadalje, u pisanoj obrani kao i tijekom cijelog postupka ustrajao kod tvrdnje da ni jedan prehrambeni proizvod nije prodao po cijeni koja bi bila niža od nabavne cijene po kojoj je nabavio taj proizvod s PDV-om budući da iz računa jasno proizlazi da je popust obračunat na ukupni iznos računa, a ne na iznos svakog pojedinog proizvoda koji se nalaze na tom računu.

AZTN ne može prihvatiti kao osnovanu ovakvu tvrdnju TOMMYJA iz nekoliko razloga. Ponajprije, iznos računa nije moguće promatrati odvojeno od iznosa svakog pojedinog artikla

na tom računu, budući da je cjelokupni iznos računa upravo zbroj iznosa svakog pojedinog artikla na računu. Slijedom toga okolnost da je TOMMY operativno izdao račun na kojem je popust od 10 % obračunao na ukupni iznos računa, a ne na svaki pojedini artikl na tom računu, nije od posebnog značaja jer iznos računa nije neki imaginaran broj već je broj koji je dobiven matematičkom operacijom zbrajanja upravo svih iznosa na računu, pa kad se odobri popust od 10 % na iznos računa time je ustvari odobren popust od 10 % na svaki od proizvoda naznačen na računu.

Osim toga, bitno je ukazati da na računu može biti naveden i samo jedan proizvod pa odobravanje 10 % popusta na iznos računa je izravno odobravanje 10 % popusta na taj jedini proizvod na računu. Koliko je razlikovanje bespredmetno može se vidjeti na pojednostavljenom primjeru - TOMMY primjerice stavi mesnu paštetu na akciju, zatim kroz svoju promidžbenu kampanju poziva umirovljenike da koriste popust od 10 % i na proizvode na akciji, umirovljenik dođe i kupi jednu mesnu paštetu i traži unaprijed odobren popust od 10 % kojeg mu TOMMY odobri. Rezultat toga je da je umirovljenik kupio jednu mesnu paštetu plativši za nju nižu cijenu od one po kojoj ju je nabavio TOMMY s PDV-om, a po tvrdnjama TOMMYJA trebalo bi smatrati da nije prodao takav proizvod ispod njegove nabavne cijene samo zato što na računu nije prikazao popust od 10 % pokraj mesne paštete već je to učinio na dnu računa pokraj iznosa računa koji čini samo cijena te jedne mesne paštete.

Distinkcija na koju se TOMMY poziva, po ocjeni AZTN, je pokušaj zaobilaženja zakonske norme kroz jezične sintagme odnosno načine obračuna i zapravo stvara dojam da je program pogodnosti osmišljen između ostalog i da se opravda zaobilaženje Zakona. Tvrdeći kako popust za umirovljenike nije vezan za pojedini proizvod već se odnosi na ukupan iznos računa, TOMMY zapravo prebacuje odgovornost na same krajnje potrošače u smislu da sugerira da je samo njihovom radnjom došlo do prodaje ispod nabavne cijene jer oni odlučuju koje će proizvode kupiti i hoće li koristiti odobreni popust. Međutim, takav stav nije opravdan jer popust kojega koriste umirovljenici prethodno je odobren od strane TOMMYJA te umirovljenici taj popust mogu koristiti isključivo pod uvjetima koje je TOMMY propisao, pa ako je TOMMY samostalno formirao cijenu i onda samostalno omogućio da se ta cijena još umanjuje za daljnjih 10 %, time je u konačnici utjecao na konačnu cijenu i prodao proizvod krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne neovisno od toga je li prethodno taj popust obračunao na cijenu svakog pojedinog artikla ili na konačan zbroj tih iznosa.

Osim toga, AZTN smatra da je neupitno da je TOMMY itekako utjecao na proizvod kojeg će umirovljenici kupovati uz primjenu odobrenog popusta jer je upravo TOMMY svojom promidžbenom kampanjom i poticao umirovljenike na kupnju proizvoda na akciji posebno istaknuvši da upravo na te proizvode mogu koristiti dodatni popust. Je li TOMMY pri tom imao namjeru prodavati proizvode na akciji ispod nabavne cijene irelevantno je za ispunjenje obilježja nepoštene trgovačke prakse, ali ovakvo postupanje pokazuje da je TOMMY u najmanju ruku prihvatio mogućnost da uslijed dvostrukog umanjenja cijena odnosno spuštanja redovne cijene i onda dodatnog umanjenja za odobreni popust, cijena po kojem je proizvod prodan krajnjem potrošaču padne ispod nabavne cijene.

TOMMY je putem sredstava javnog priopćavanja oglašavao kampanju za umirovljenike upravo naglašavanjem da se popust primjenjuje čak i na proizvode na akciji.

Popust se primjenjuje i na proizvode na akciji te se ne može kombinirati s drugim kuponima kao ni popustima u sklopu Tommy programa nagrađivanja vjernosti.

Svi umirovljenici koji su članovi Tommy programa nagrađivanja vjernosti, prilikom kupnje, mogu koristiti svoju **Tommy karticu vjernosti** i ostvarivati sve pogodnosti koje im kao članu Programa nagrađivanja vjernosti pripadaju.

Popust se ne odnosi na kupnju tiskovina, duhanskih proizvoda, prepaid bonova, A bonova, DPD pakete, 2D uplatnice, ambalažu u otkupu.

Popust ne vrijedi u Tommy web shopu i ne zbraja se s ostalim postotnim popustima na ukupan iznos računa te se daje fizičkim osobama, a ne trgovačkim društvima.

Kupnja se odnosi na količine primjerene za kućanstvo.

[SVAKE PRVE SRIJEDE U MJESECU! Odlične vijesti za umirovljenike: Popust na sve, čak i na proizvode na akcijama! - DALMACIJA DANAS](#)

Dakle, sam TOMMY u promidžbenoj kampanji se referira na konkretnu pogodnost kao *popust na pojedini proizvod odnosno popust i na proizvod na akciji*, pa ako TOMMY izrijeком poručuje krajnjim potrošačima da odobrava popust od 10 % na proizvod na akciji onda nema mjesta prozivanju AZTN-a za isti takav zaključak odnosno za tvrdnju da odobreni popust na iznos računa treba alocirati na svaki pojedini proizvod na računu.

Iz Općih uvjeta proizlazi da je TOMMY neke proizvode izuzeo iz primjene pogodnosti od 10 % pa je tako isključio tiskovine, cigarete i duhanske proizvode, *prepaid* bonove, A bonove, DPD pakete, plaćanje režija - 2D uplatnice i ambalažu, kao i *on line* TOMMY trgovinu – TOMMY Spiza, zatim je propisao i da se ta pogodnost ne može se kombinirati s ostalim ostvarenim popustima koji se odnose na cijeli račun, pri tom se misli na posebne promocije ili sponzorstva.

U tom pogledu nije bilo nikakve zapreke da to isto TOMMY učini i s proizvodima na akciji. Naime, akcijska prodaja Zakonom o zaštiti potrošača („Narodne novine“, br. 19/22. i 59/23.) definirana je kao prodaja određenih proizvoda po cijeni koja je niža od cijene tog proizvoda u redovnoj prodaji. Dakle, već tu trgovac smanjuje cijenu proizvoda pa ako onda poziva potrošača da koristi još dodatni popust od 10 % na tu cijenu morao je biti svjestan mogućnosti da će time cijena ići ispod nabavne cijene. Već samo postojanje te mogućnost moralo je služiti kao poticaj da TOMMY promisli hoće li iz osmišljene pogodnosti isključiti proizvode na akciji, kao što je to učinio s nizom drugih proizvoda- npr. tiskovinama, cigaretama i duhanskim proizvodima, *prepaid* bonovima jer kada je riječ o tim proizvodima čija je cijena također sastavni dio ukupnog iznosa računa, TOMMY predmetni popust tretira kao popust na pojedinačni proizvod pa u odnosu na te proizvode isključuje primjenu ovog popusta iako cijena tih proizvoda, jednako kao i cijena prehrambenih proizvoda, čini ukupni iznos računa. S druge strane, kada je riječ o prehrambenim proizvodima na akciji TOMMY tvrdi kako takvi proizvodi na računu nemaju veze s popustom jer je popust usmjeren na ukupni iznos računa. AZTN ne vidi razliku jer kako je već rečeno, ukupan iznos računa je zbroj cijena svakog pojedinačnog proizvoda na računu pa okolnost da račun sukladno mjerodavnim pravnim propisima mora sadržavati ukupni iznos ne znači da se iznos računa može tretirati odvojeno od svake pojedine stavke na računu. Slijedom toga ako je odobren popust od 10 % na cjelokupni iznos računa time je zapravo odobren popust od 10 % na svaku stavku čiji iznos čini dio iznosa računa.

TOMMY u podnesku od 11. prosinca 2024. navodi kako je isključio tiskovine i ostale proizvode iz pogodnosti jer je riječ o strogo reguliranim proizvodima koje inače TOMMY isključuje iz marketinških aktivnosti. AZTN u pogledu toga mora podsjetiti i da je prodaja ispod nabavne cijene prehrambenog proizvoda „strogo regulirana“ u smislu da je ZNTP izriekom zabranjuje pa na jednak način kako TOMMY vodi računa o regulativi i načinu prodaje tiskovina, duhanskih proizvoda i slično, tako mora voditi računa i o regulativi i načinu prodaje prehrambenih proizvoda.

Postupajući u granicama okvira kojeg je postavio ZNTP, AZTN kao provedbeno tijelo toga Zakona ovlašten je utvrđivati predstavlja li neko postupanje kupca nametanje nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a i postoji li iznimka, također propisana tim Zakonom, zbog koje takvo postupanje ipak ne bi imalo značaj nepoštene trgovačke prakse. Slijedno zakonskoj odredbi, u konkretnom slučaju AZTN je ovlašten utvrđivati je li došlo do prodaje prehrambenog proizvoda *krajnjim potrošačima* ispod nabavne cijene, dakle, obilježja nepoštene trgovačke prakse su ispunjena već prodajom ispod nabavne cijene s PDV-om neovisno od toga kojoj skupini pripada krajnji potrošač. Stoga status krajnjeg potrošača, okolnost da je riječ o umirovljenicima, studentima i slično ne može imati ikakvog značaja kod ocijene je li došlo do postupanja protivno Zakonu iz jednostavnog razloga što Zakon takav status i podjelu ne priznaje kao iznimku koja bi činila dopuštenom određenu trgovačku praksu. Jednako tako i namjera kupca odnosno trgovca nije od značaja za utvrđenje nepoštene trgovačke prakse. Naime, Zakon ne čini razliku između toga je li kupac s namjerom utvrdio maloprodajnu cijenu nižom od nabavne ili je posredno drugim radnjama, kao primjerice odobravanjem popusta i pogodnosti došlo do toga, već se gleda krajnji rezultat, a to je je li kupac u konačnici prodao prehrambeni proizvod krajnjem potrošaču po cijeni po kojoj nije smio to učiniti.

Kada se popust od 10 % alocira na pojedini artikl na računu proizlazi kako je TOMMY 4. listopada 2023. prodao 12 prehrambenih proizvoda umirovljenicima kao krajnjim potrošačima po cijeni koja je niža od nabavne cijene po kojoj je te proizvode nabavio TOMMY uz PDV, a to je učinio na način da je na već formiranu akcijsku maloprodajnu cijenu odobrio umirovljenicima dodatni popust od 10 %. Činjenica da je obračun tog popusta tehnički izveden tako da nije obračunat na cijenu svakog artikla zasebno već je cijena svih artikala zbrojena pa je onda obračunat popust na ukupni iznos ne mijenja činjenicu da je TOMMY oglašavao da popust odobrava i na proizvod na akciji, da je umirovljenik doista i kupio proizvod na akciji tražeći pogodnost koju mu je TOMMY unaprijed obećao i da je onda u konačnici takav proizvod na akciji i prodan umirovljenicima kao krajnjim potrošačima ispod nabavne cijene s PDV-om, a čime je TOMMY primijenio nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

6. Visina novčane kazne

U skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, po okončanju usmene rasprave iz članka 19. stavka 3. ZNTP-a, Vijeće u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. Zakona, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, odlučuje o tome je li povrijeđen Zakon te u slučaju da utvrdi povredu, odlučuje i o postojanju uvjeta za izricanje novčane kazne, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Novčanim kaznama koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu Zakona cilj je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda Zakona (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju novčane kazne, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni

iznos novčane kazne se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i/ili otegotnim okolnostima koje su taksativno pobrojane, uz iznimku iz stavka 5. istoga članka Zakona, koja AZTN-u daje mogućnost dodatnog smanjenja iznosa novčane kazne pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako podnese relevantne dokaze o tome da bi izricanje novčane kazne u iznosu kako je to propisano ZNTP-om značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine. Na temelju iznimke propisane člankom 27. stavkom 6. ZNTP-a, AZTN može dodatno smanjiti iznos novčane kazne i u situaciji kada utvrdi da je došlo do povrede ovoga Zakona, ali su težina povrede, opseg povrede, vrijeme trajanja povrede i posljedice te povrede i za dobavljače i za javni interes neznatni, a stranka je dostavila dokaze o tome da je prije donošenja obavijesti o preliminarno utvrđenom činjeničnom stanju podmirila obveze prema dobavljaču te uskladila svoje poslovanje s odredbama Zakona.

Pritom, olakotnim okolnostima se osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne dulje od godine dana, dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka i utvrđenje da zabranjena nepoštena trgovačka praksa koja, iako ugovorena, nije još primijenjena u poslovnom odnosu između kupca i dobavljača (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda Zakona i utvrđena i izrečena propisana novčana kazna, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi, nepostupanje u skladu s rješenjem AZTN-a o prihvaćanju preuzimanja obveza u smislu članka 18. stavka 5. Zakona te onemogućavanje ili na bilo koji drugi način pružanje otpora provođenju nenajavljene kontrole iz članka 27. stavka 3. ZNTP-a.

Povreda ZNTP-a utvrđena u ovom upravnom postupku okvalificirana je odredbom članka 24. stavka 1. ZNTP-a kao teška povreda ZNTP-a.

U tom smislu, za utvrđenu povredu u vidu prodaje prehrambenog proizvoda krajnjem potrošaču po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a moguće je izreći novčanu kaznu u iznosu do najviše 663.614,04 eura/5.000.000,00 kuna (fiksni tečaj konverzije: 1,00 EUR = 7,53450 HRK) za kupca pravnu osobu.

U odnosu na olakotne okolnosti stranka je na usmenoj raspravi održanoj 26. studenoga 2024. izjavila kako se takve okolnosti mogu razaznati kroz tvrdnje koje je iznosila tijekom upravnog postupka. U podnesku od 11. prosinca 2024. stranka je dodatno i obrazložila takvu izjavu navodeći olakotne okolnosti za koje smatra da AZTN treba uvažiti. Tako stranka ističe kako je pogodnost namijenjena isključivo umirovljenicima kao socijalno ugroženoj skupini, da pogodnost nije strukturirana kao popust na pojedine artikle, da je pogodnost vremenski ograničena, da je provedba pogodnosti u cijelosti financirana iz vlastitih sredstava stranke. Nadalje, kao olakotne okolnosti stranka navodi kako je količina prodanih prehrambenih proizvoda zanemariva, te ne utječe na tržišno natjecanje, kao i da je surađivala s AZTN-om, te da nastoji uvijek postupati u skladu sa svim primjenjivim propisima.

Ističući olakotne okolnosti razvidno je kako se stranka u bitnom zapravo zadržava na samoj pogodnosti koju odobrava umirovljenicima pa u tom smislu „brani“ pogodnost izlažući razloge zbog kojih ju je osmislila, kome je namijenjena, kako je financirana, kada se provodi i slično.

AZTN ponavlja da predmetni upravni postupak ne vodi zbog osmišljavanja i odobravanja pogodnosti umirovljenicima jer sama pogodnost ni u kojem slučaju nije sporna i načelno bi se ista mogla provoditi i svaki dan, a da pritom ne dođe do povrede Zakona u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a. Sporno je to što je stranka prethodno formirala takvu akcijsku maloprodajnu cijenu određenih prehrambenih proizvoda koja je onda u kombinaciji s odobrenom pogodnošću rezultirala nepoštenom trgovačkom praksom. Kako sama pogodnost nije sporna tako ni pobude iz kojih je pogodnost osmišljena, kome je namijenjena, način kako je obračunata na računu, način knjiženja u poslovnim knjigama stranke i financiranje samog programa pogodnosti nisu od posebnog značaja kada se razmatraju olakotne okolnosti.

Pored navedenog stranka se s naslova olakotne okolnosti poziva na vremensko ograničenje pogodnosti. AZTN je na raspravi održanoj 26. studenoga 2024. zatražio očitovanje stranke o tome primjenjuje li stranka i dalje opće uvjete programa za umirovljenike u svojem poslovanju i je li stranka i dalje nastavila odobravati pogodnost sukladno tim uvjetima, na što je opunomoćenik stranke [...] naveo kako nema saznanja o tome dok se opunomoćenik stranke [...] nadovezao tvrdnjom da je nejasno zašto bi taj podatak bio relevantan jer je predmet ovog upravnog postupka odobravanje pogodnosti na dan 4. listopada 2023. S obzirom na to da se sama stranka poziva na vremensko ograničenje pogodnosti i traži da AZTN uzme u obzir vrijeme primjene pogodnosti onda se ne može istovremeno pozivati na to da treba gledati samo 4. listopad 2023. U svakom slučaju potrebno je naglasiti da unatoč tome da je sukladno programu za umirovljenike pogodnost doista ograničena na jedan dan u mjesecu, istovremeno se odobravanje popusta provodi u kontinuitetu - svake prve srijede u mjesecu. Međutim kako je to već i naglašeno sam program pogodnosti nije sporan i daje li stranka popuste svaki dan ili jedan dan u mjesecu nije od značaja jer stranka načelno može odobravati popust od 10 % svaki dan, a da ne dođe do prodaje ispod nabavne cijene. Pogodnost se neodvojivo mora promatrati zajedno s cijenom koju stranka formira, pa kako stranka sudeći po podacima dostupnim s njezine internetske stranice na kojoj su i dalje objavljeni Opći uvjeti, nije zadirala u odredbe programa za očekivati je da će u budućem poslovanju voditi računa da kako redovnu tako i akcijsku maloprodajnu cijenu formira tako da onda kombinacija predmetnog popusta na takvu cijenu ne dovede opet do prodaje ispod nabavne cijene.

Kao olakotne okolnosti AZTN je cijenio činjenicu da je stranka ostvarivala dobru suradnju s AZTN-om i da je pravovremeno dostavljala svu traženu dokumentaciju i očitovanja. Jednako tako, budući da je predmet ispitivanja AZTN-a u ovom upravnom postupku bila samo prodaja umirovljenicima 4. listopada 2023. i da nije ispitivana prodaja prehrambenih proizvoda umirovljenicima svake prve srijede u mjesecu počev od početka primjene kampanje 6. rujna 2023., a što ne može ići na teret stranke, AZTN je kao olakotnu okolnost cijenio kratko trajanje povrede, ne dulje od godinu dana, kao i činjenicu da je ovim rješenjem utvrđena povreda iz odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a u odnosu na 12 prehrambenih proizvoda, dok je TOMMY tog dana prodavao značajno veći broj prehrambenih proizvoda. Pritom je AZTN ispitivao prodaju 21 proizvoda na akciji i nije utvrdio povredu u odnosu na sve ispitivane proizvode, dakle, odobravanje popusta od 10 % nije dovelo do prodaje ispod nabavne cijene za sve proizvode na akciji. AZTN je posebno cijenio okolnosti pod kojima je povreda počinjena u smislu da je došlo do povrede Zakona kada su umirovljenici kao krajnji potrošači koristili pogodnost koju im je TOMMY odobrio, dakle prehrambeni proizvodi nisu prodavani ispod nabavne cijene svim krajnjim potrošačima u redovitoj prodaji tog proizvoda. U kontekstu olakotnih okolnosti AZTN je uzeo u obzir da dobavljači od kojih je TOMMY nabavio prehrambene proizvode nisu imali financijskih izdataka vezano uz odobravanje popusta, te da je pogodnost koja je u kombinaciji s formiranom cijenom rezultirala nepoštenom trgovačkom praksom financirala sama stranka iz vlastitih sredstva. AZTN je cijenio i činjenicu da se 12 proizvoda koji su prodani ispod nabavne cijene nalazi na [...] račun, a TOMMY je na dan 4. listopada 2023. izdao ukupno [...] računa umirovljenicima kao krajnjim potrošačima uz odobravanje popusta od 10 % iz čega proizlazi da udio računa na kojima se nalaze proizvodi koji su prodani ispod nabavne cijene s PDV-om iznosi tek [...] % ukupnog broja računa na

kojim je primijenjen popust, kao i da količine prehrambenih proizvoda koje su prodani toga dana umirovljenicima nisu značajne.

Isticanje TOMMYJA kako je prosječan iznos računa na kojem je odobrena pogodnost za umirovljenike [...] eura, a prosječan iznos odobrene pogodnosti za umirovljenike [...] eura odnosno da kada se gledaju srednje vrijednosti da su ti iznosi i manji, nije od značaja jer ponovno AZTN naglašava da predmet postupka nisu iznosi popusta koje su ostvarili umirovljenici, već prodaja prehrambenih proizvoda ispod nabavne cijene. U odnosu na tvrdnju stranke kako nema štete za dobavljače, kako je već pojašnjeno u točki 5.2. b) ovoga rješenja, šteta za sve dobavljače u lancu opskrbe hranom obuhvaćena je samom svrhom zabrane prodaje proizvoda ispod nabavne cijene i njejoj karakterizaciji kao nepoštenih trgovačkih praksi propisane ZNTP-om kojem je upravo cilj i svrha zaštita poštenih trgovačkih praksi.

Nadalje, AZTN je prilikom odmjeravanja visine novčane kazne, razmatrao i jesu li ispunjeni uvjeti za dodatno smanjenje novčane kazne stranci u skladu s odredbom članka 27. stavaka 5. i 6. ZNTP-a. Međutim, kako se stranka nije pozvala na tešku financijsku situaciju, niti je podnijela AZTN-u relevantne dokaze o tome da bi izricanje novčane kazne, kako je to propisano Zakonom, značajno ugrozilo ekonomsku održivost stranke i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine, te kako stranka nije činila bilo kakve izmjene u svojem poslovanju koje bi onemogućilo ponavljanje istovjetne situacije koju je ZNTP okarakterizirao kao nepoštenu trgovačku praksu, a utvrđena teška povreda se, već i po ZNTP-u koji za takvu povredu predviđa i najvišu moguću novčanu kaznu, ne može smatrati neznatnom, AZTN nije našao uporište za dodatnim smanjenjem novčane kazne u skladu s navedenim zakonskim odredbama.

Otegotne okolnosti AZTN nije utvrdio.

7. Odluka Vijeća

7.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavaka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 21/2025. sjednici, održanoj 9. srpnja 2025., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je donijelo odluku kojom je utvrdilo da je kupac TOMMY, postupio protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a u vezi s odredbom članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a kako je to navedeno u točki I. izreke rješenja. U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 5. obrazloženja ovoga rješenja.

7.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi

Cilj i svrha ZNTP-a su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Sredstva za postizanje toga cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage kupca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu članaka 4., 5. i 7. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena kao nepoštena trgovačka praksa, kao i određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje takvog postupanja (članak 20. stavak 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, kako je kao nepoštena trgovačka praksa utvrđena praksa u kojoj je TOMMY prodavao krajnjim potrošačima prehrambene proizvode po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je te proizvode sam nabavio s PDV-om, valjalo je zabraniti TOMMYJU svako daljnje takvo postupanje, pa je u tom smislu AZTN na temelju odluke Vijeća u točki II. izreke rješenja TOMMYJU i izrekao zabranu da u daljnjem poslovanju prodaje poljoprivredne i prehrambene proizvode krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio s PDV-om, što je uostalom i Zakonom predviđena zabrana. Osmišljen program pogodnosti odnosno odobravanje popusta od 10 % na akcijsku maloprodajnu cijenu samo je način odnosno sredstvo putem kojega je došlo do opisane povrede ZNTP-a koje ne čini takvo postupanje dopuštenim. Slijedno tome, ako nije riječ o nekoj od Zakonom predviđenoj iznimci, prodaja prehrambenih proizvoda krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om mu je zabranjena, neovisno od načina ili korištenog sredstva putem kojega bi došlo do takvog ishoda.

Hoće li TOMMY i dalje odobravati pogodnosti, hoće li ih kombinirati s akcijskom maloprodajnom cijenom ili ne, hoće li neke proizvode isključiti iz pogodnosti, hoće li zbrajati popuste i slično prepušteno je TOMMYJU na izbor i AZTN ni u kojem slučaju ne zabranjuje davanje pogodnosti, popusta, osmišljavanje programa vjernosti i slično, niti zabranjuje njihovo kombiniranje s drugim popustima već zabranjuje TOMMYJU da raznorazne kombinacije popusta i promocija, programe koristi kao sredstvo putem kojega će prodavati krajnjim potrošačima prehrambene proizvode ispod nabavne cijene.

S obzirom na to da je u ovom postupku AZTN svojom odlukom zabranio TOMMYJU prodaje poljoprivredne i prehrambene proizvode krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio s porezom na dodanu vrijednost, izricanje posebnih, dodatnih mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi AZTN je ocijenio nepotrebnim jer se izricanjem zabrane, kako je odlučeno u točki II. izreke ovoga rješenja, ostvaruje cilj i svrha ZNTP-a, odnosno zaštita poštenih trgovačkih praksi.

7.3. Odluka o visini novčane kazne

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje novčane kazne u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljača, utvrdilo osnovni iznos novčane kazne u iznosu od 250.000,00 eura (1.883.625,00 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro).

Tako utvrđeni osnovni iznos novčane kazne smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti, kako je opisano u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 1. te članka 27. stavaka 1. i 2. ZNTP-a, donijelo odluku da se TOMMYJU izrekne novčana kazna u iznosu od 212.500,00 eura (1.601.081,25 kuna, fiksni tečaj konverzije 7,53450 kuna za 1 euro).

Vijeće drži da će se ovakvom novčanom kaznom ostvariti cilj izricanja novčane kazne ne samo u odnosu na navedenog kupca, odnosno odvratanje samog počinitelja, već i drugih kupaca, od povreda ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (članak 23. ZNTP-a).

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki III. izreke ovoga rješenja.

7.4. Izvršenje novčane kazne

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, novčana kazna uplaćuje se po izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također ukazati i na to da AZTN može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u s odgovarajućim dokazima, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati novčane kazne, dostaviti AZTN-u žurno s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/24-04/003.

Ako stranka u roku određenom u točki III. izreke ovog rješenja ne uplati novčanu kaznu, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate novčane kazne prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Novčane kazne koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

7.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki IV. izreke ovoga rješenja.

Odredbom članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene u smislu propisa kojim se utvrđuju pravila o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti i općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje Zakon o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine“, broj 30/2018.) i odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavak 2. ZNTP-a).

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Prilog:

Prilog 1. – popis računa na kojima se nalaze proizvodi prodani ispod nabavne cijene krajnjim potrošačima (uz primjenu popusta od 10%) koji čini sastavni dio ovog rješenja

Napomena: U skladu s odredbom članka 22. stavka 2. ZNTP-a u vezi s odredbama članka 2. stavka 1. točke 14. ZNTP-a, članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.) i članka 3. stavka 1. točke 5. Zakona o zaštiti neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti („Narodne novine“, broj 30/18.), podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni znakovima: [...].